Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу
Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

ЗВІТ ПРО РОБОТУ

2017

Столична платформа якості освіти,
майданчик для спілкування однодумців,
незалежна спілка експертів

Освіта Києва

ЗМІСТ

РІВЕНЬ ГОТОВНОСТІ УЧНІВ 11-х КЛАСІВ м. КИЄВА ДО ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ 3
ФУНКЦІОНАЛЬНА ГРАМОТНІСТЬ УЧНІВ 7-8-х КЛАСІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ м. КИЄВА 10
ВІДОБРАЖЕННЯ В МОДЕЛІ ВИПУСКНИКА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДОСЯГНЕНЬ ІЗ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ 13
НЕЗАЛЕЖНІЙ ОСВІТНІЙ АУДИТ ЯКОСТІ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ УЧНІВ 9-х КЛАСІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ м. КИЄВА 16
ЗОВНІШНЄ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ – ІНДИКАТОР ЯКОСТІ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ГОТОВНІСТЬ ДО ДЕРЖАВНОЇ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ІСТОРІЇ УКРАЇНИ, МАТЕМАТИКИ 22
КОМПЕТЕНЦІЯ «УМІННЯ ВЧИТИСЯ» – УМОВА І РЕЗУЛЬТАТ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ 32
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ м.КИЄВА 37
ВИВЧЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА» 40
ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДОМАШНІХ ЗАВДАНЬ В ОСНОВНІЙ І СТАРШІЙ ШКОЛІ 42
СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В СУСПІЛЬСТВІ 44
ЕКОЛОГІЧНА ГРАМОТНІСТЬ І ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ 48
ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПРОГРЕС УЧНІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ І СТУПЕНЯ «ЛІКО-ШКОЛА» 51
ОРГАНІЗАЦІЙНІ, ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ Е-НАВЧАННЯ В ШКОЛІ 54
РОЛЬ І МІСЦЕ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЖИТТІ СУЧАСНИХ СТАРШОКЛАСНИКІВ 57
ЩО НЕ ТАК З БАТЬКІВСЬКИМИ ЗБОРАМИ? 60
БАТЬКІВСЬКІ ЗБОРИ: НОВИЙ ЧИ ТРАДИЦІЙНИЙ ФОРМАТ 62
СТАН ХАРЧУВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ м.КИЄВА 64
ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ м.КИЄВА 66
ВІДКРИТІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ м. КИЄВА 70
ДОДАТКИ
РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ
ПОРТРЕТ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ
ІНФОГРАФІКА ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОКРЕМИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

РІВЕНЬ ГОТОВНОСТІ УЧНІВ 11-х КЛАСІВ м. КИЄВА ДО ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

На виконання наказу Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 10 березня 2017 року № 199 «Про організацію та проведення моніторингового дослідження ***«Оцінка рівня готовності учнів 11-х класів до зовнішнього незалежного оцінювання (ІІ етап)»***, **22 березня** проведено моніторинг, метою якого було визначити рівень готовності випускників закладів освіти м. Києва до складання зовнішнього незалежного оцінювання з української мови; визначити чинники, що впливають на рівень формування мовної компетентності учнів під час навчання української мови в основній і старшій школах.

Кожен учасник моніторингу отримав індивідуальний зошит із тестовими завданнями, а учасники онлайн-тестування – унікальний тест із множини завдань за програмою http://tests.monitoring.in.ua/.

Завдання, розроблені відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури для осіб, які бажають здобувати освіту на основі повної загальної середньої освіти (затверджено Міністерством освіти і науки України, наказ від 03.02.2016 р. № 77), були скеровані на визначення рівня сформованості основних складових предметної компетентності.

У дослідженні взяли участь 3352 одинадцятикласники, із них 2487 виконували завдання за тестовими зошитами, а 865 – онлайн *(Таблиця 1)*.

Таблиця 1

Кількісний склад учасників дослідження за районами

Район	Кількість закладів де учні працювали		Кількість учнів	
	тестовий зошит	онлайн	тестовий зошит	онлайн
Голосіївський	9	4	205	142
Дарницький	10	3	224	83
Деснянський	14	4	410	68
Дніпровський	10	3	241	105
Оболонський	7	3	249	93
Печерський	8	4*	247	71
Подільський	8	3	177	84
Святошинський	11	0	264	0
Солом'янський	9	3	216	121
Шевченківський	6	4*	254	98
Усього	**92**	**31**	**2487**	**865**
	121*		**3352**	

(* *учні 2 закладів виконували завдання за тестовими зошитами й онлайн*).

Розподіл учасників за типами навчальних закладів

ЗАГАЛЬНООСВІТНІ ШКОЛИ

51 заклад – 1161 учень

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ШКОЛИ

26 закладів – 688 учнів

ГІМНАЗІЇ, ЛІЦЕЇ

15 закладів – 638 учнів

ЗАГАЛЬНООСВІТНІ ШКОЛИ

5 закладів – 145 учнів

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ШКОЛИ

11 закладів – 337 учнів

ГІМНАЗІЇ, ЛІЦЕЇ

15 закладів – 383 учні

Для забезпечення стандартизації процедури проведення дослідження та з метою одержання об'єктивної інформації про рівень сформованості предметних компетенцій з української мови учнів 11-х класів укладено тест, що містив **32** завдання, аналогічні до тих, що використовуються у зовнішньому незалежному оцінюванні. На виконання тесту було відведено **45** хвилин.

Максимальна кількість балів, яку учні мали можливість отримати, виконавши правильно всі тестові завдання, становила **44**.

На діаграмах 1-2 зображено, як розподілилися учасники моніторингового дослідження за кількістю первинних балів, набраних за тест. Варто зазначити, що **жоден** учень не набрав максимально можливий бал, 43 бали – 9 учнів.

Діаграма 1

Розподіл результатів за тестовими зошитами

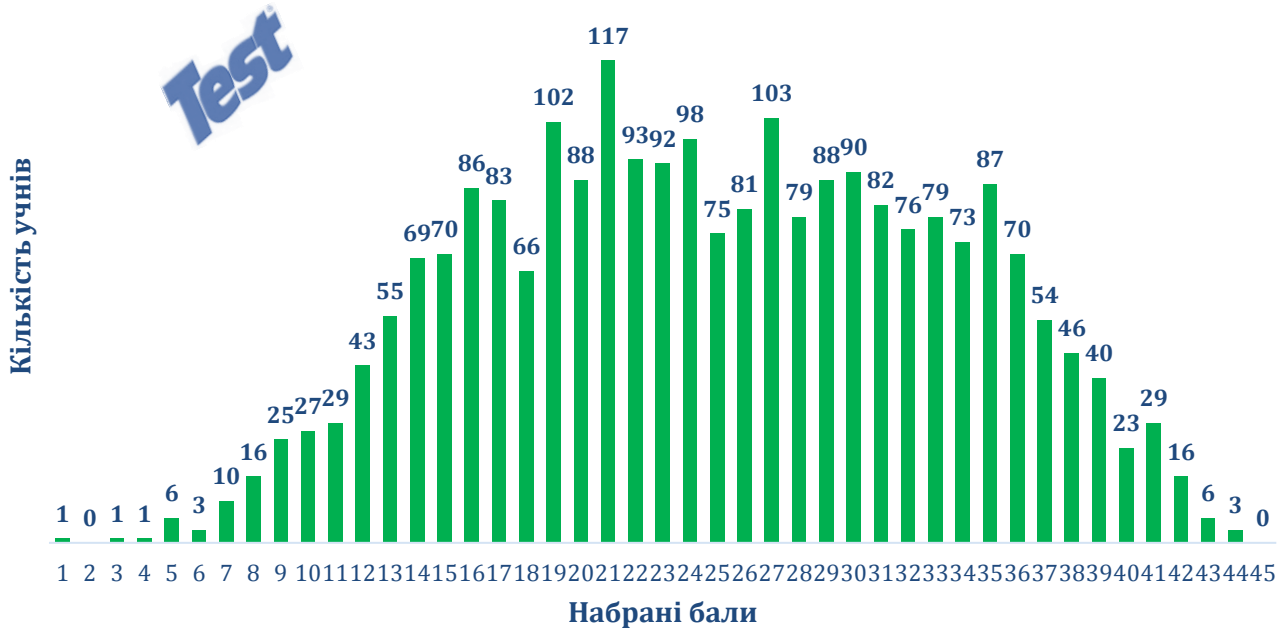

Діаграма 2

Розподіл результатів онлайн-тестування

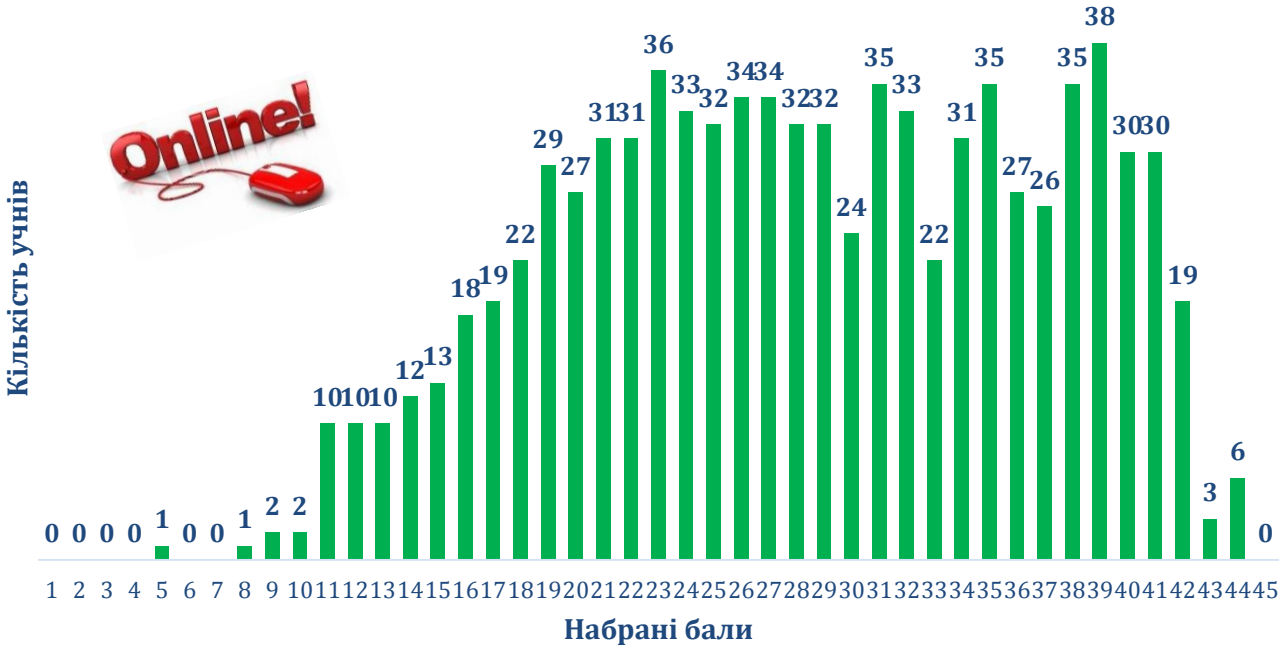

Після шкалювання первинні тестові бали було переведено в бали за 12-бальною системою оцінювання.

Таблиця 2

Розподіл результатів учасників
за рівнем навчальних досягнень і середнім тестовим балом

	Кількість учасників	Тестовий бал			Оцінка		
		середній	мін.	макс.	Середня	мін.	макс.
Голосіївський	205	22,31	6	41	6,56	2	11
Дарницький	224	20,67	4	37	6,14	2	10
Деснянський	410	26,72	5	43	7,63	2	12
Дніпровський	241	20,05	1	40	5,94	1	11
Оболонський	249	22,36	5	40	6,55	2	11
Печерський	247	25,70	3	41	7,34	1	11
Подільський	177	22,81	6	38	6,66	1	12
Святошинський	264	25,96	8	43	7,45	3	12
Солом'янський	216	24,07	4	42	6,98	2	12
Шевченківський	254	26,42	7	45	7,52	3	12
м. Київ	2 487	23,90	1	45	6,93	1	12

Таблиця 3

Результати тестування

	Кількість учасників	Тестовий бал			Оцінка		
		середній	мін.	макс.	Середня	мін.	макс.
Голосіївський	142	23,40	9	43	6,87	3	12
Дарницький	83	29,39	10	42	8,30	3	12
Деснянський	68	20,97	4	37	6,16	2	10
Дніпровський	105	29,30	11	40	8,27	4	11
Оболонський	93	26,59	7	40	7,61	3	11
Печерський	71	32,13	10	43	8,93	3	12
Подільський	84	30,75	13	42	8,64	4	12
Солом'янський	121	28,24	10	43	7,95	3	12
Шевченківський	98	26,54	10	43	7,60	3	12
м. Київ	865	27,31	4	43	7,78	2	12

Діаграма 3

Розподіл результатів учасників (за тестовими зошитами) за рівнем навчальних досягнень, %

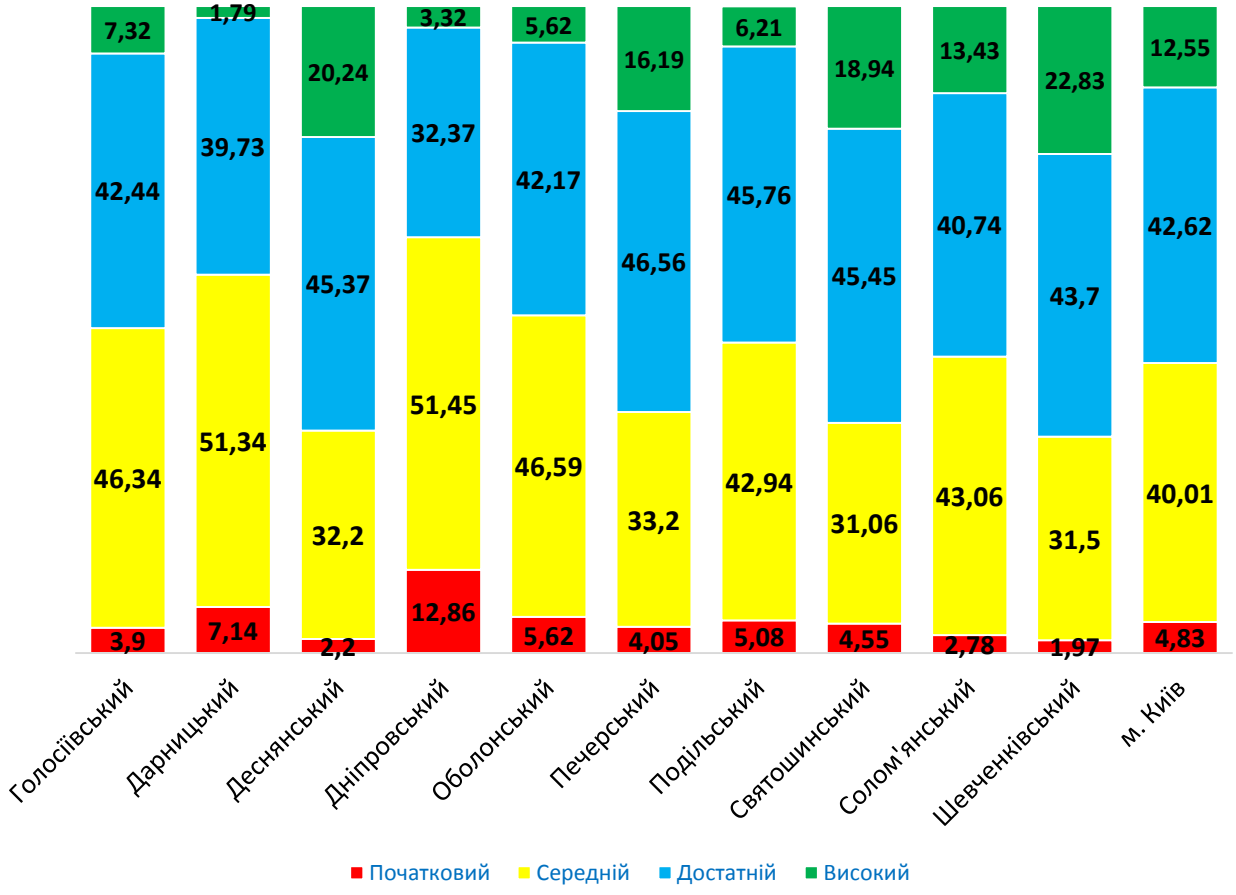

Таблиця 4

Розподіл результатів учасників (за тестовими зошитами) за рівнем навчальних досягнень, %

Назва району	Кількість		Розподіл за рівнями навчальних досягнень (%)			
	ЗЗСО	учнів	початковий	середній	достатній	високий
Голосіївський	9	205	3,90	46,34	42,44	7,32
Дарницький	10	224	7,14	51,34	39,73	1,79
Деснянський	14	410	2,20	32,20	45,37	20,24
Дніпровський	10	241	12,86	51,45	32,37	3,32
Оболонський	7	249	5,62	46,59	42,17	5,62
Печерський	8	247	4,05	33,20	46,56	16,19
Подільський	8	177	5,08	42,94	45,76	6,21
Святошинський	11	264	4,55	31,06	45,45	18,94
Солом'янський	9	216	2,78	43,06	40,74	13,43
Шевченківський	6	254	1,97	31,50	43,70	22,83
м. Київ	92	2487	4,83	40,01	42,62	12,55

Діаграма 4

Розподіл результатів учасників (онлайн-тестування) за рівнем навчальних досягнень, %

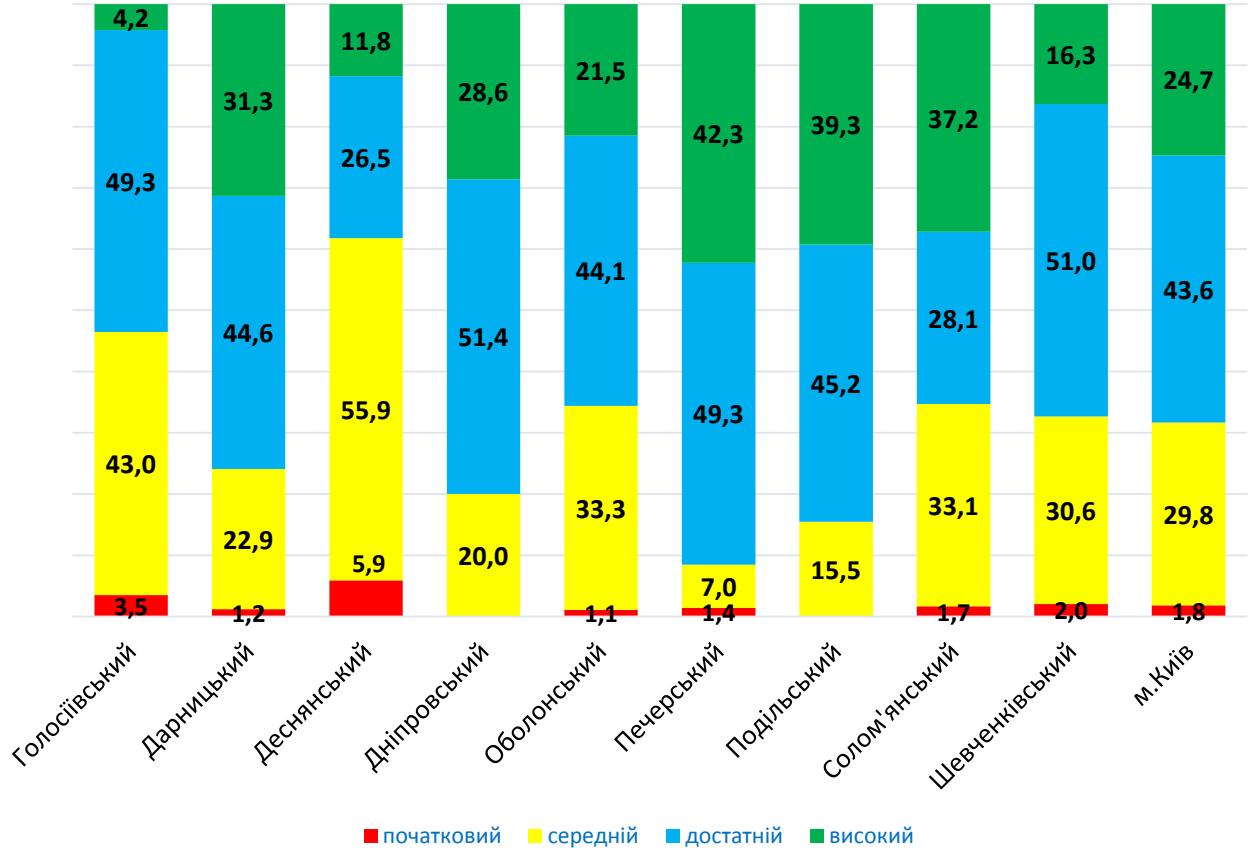

Таблиця 5

Розподіл результатів учасників (онлайн-тестування) за рівнем навчальних досягнень, %

Район	Усього		Рівень навчальних досягнень, %			
	ЗЗСО	учнів	початковий	середній	достатній	високий
Голосіївський	4	142	3,5	43,0	49,3	4,2
Дарницький	3	83	1,2	22,9	44,6	31,3
Деснянський	4	68	5,9	55,9	26,5	11,8
Дніпровський	3	105		20,0	51,4	28,6
Оболонський	3	93	1,1	33,3	44,1	21,5
Печерський	4	71	1,4	7,0	49,3	42,3
Подільський	3	84		15,5	45,2	39,3
Солом'янський	3	121	1,7	33,1	28,1	37,2
Шевченківський	4	98	2,0	30,6	51,0	16,3
м. Київ	31	865	1,8	29,8	43,6	24,7

ВИСНОВКИ

2487 учнів, які виконували завдання за тестовими зошитами, з 92 закладів освіти м. Києва, переважно це учні середніх загальноосвітніх шкіл (46,68%), спеціалізованих шкіл (27,66%), гімназій і ліцеїв (25,65%), програмовий матеріал з української мови засвоїли на достатньому (42,62%), середньому (40,01%), високому (12,55%), початковому (4,83%) рівнях.

865 випускників, які брали участь в онлайн-тестуванні, з 31 закладу освіти, переважно це учні гімназій і ліцеїв (44,28%), спеціалізованих шкіл (38,96%), середніх загальноосвітніх шкіл (16,76%), програмовий матеріал з української мови засвоїли на достатньому (43,6%), середньому (29,8%), високому (24,7%), початковому (1,8%) рівнях.

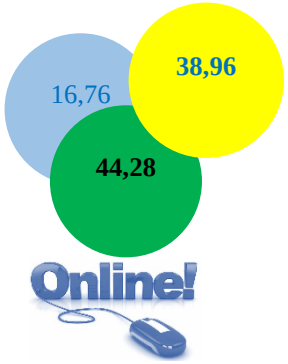

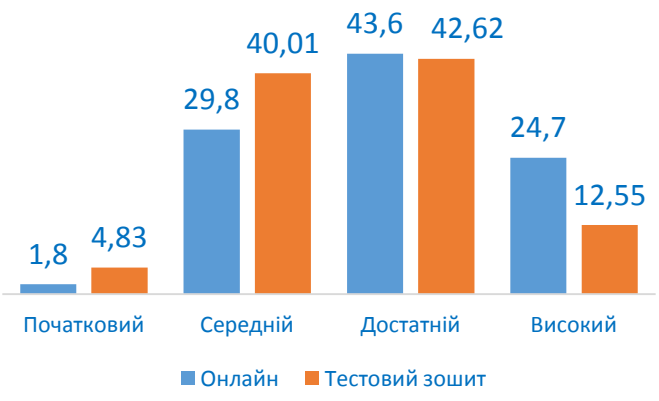

Максимально можливий тестовий бал не набрав жоден учень, однак 9 учнів набрали 43 бали з 44. Середній бал за тест становив 6,93 за 12-бальною шкалою оцінювання для учнів, які виконували завдання за

тестовими зошитами, і 7,78 – для учнів, які брали участь в онлайн-тестуванні.

Результати незалежного освітнього аудиту свідчать, що учасники стикалися з певними труднощами саме під час виконання практичних завдань, які потребували застосування набутих знань, умінь і навичок у нових ситуаціях. Це стосується завдань на лексичну (завдання виконало 21,22% учнів) і граматичну сполучуваність слів (36,09% учнів), правильне наголошування слів (29,48% учнів), правопис слів разом і через дефіс (18,25% учнів), відмінювання числівників (29,40% учнів), пунктуацію в простому та складному реченні (завдання виконало 26,92% учнів). Зауважимо, що саме такого типу завдання щороку є складними для випускників під час зовнішнього незалежного оцінювання. Вважаємо за доцільне під час планування роботи на 2017-2018 навчальних рік передбачити час на ґрунтовніше вивчення із цих тем та відпрацювання відповідних навичок.

Окрім аналітичного звіту, який ознайомлює освітян м. Києва із загальними результатами дослідження по місту, кожному навчальному закладу 28 березня 2017 року надано таку інформацію (http://monitoring.in.ua/monitorings/): бали за рівнями навчальних досягнень, які отримав кожен учасник дослідження; результати виконання кожного завдання учнями конкретного навчального закладу, класу, району. Навчальні заклади, які брали участь в онлайн-тестуванні, на сторінці закладу http://tests.monitoring.in.ua/school, крім зазначеної вище інформації, 23 березня 2017 року одержали матрицю відповідей учнів.

Навчальні заклади мали можливість проаналізувати отримані результати й порівняти їх із середніми показниками в районі, прийняти відповідні управлінські рішення, за психометричними характеристиками завдань учителі-предметники могли виявити прогалини в знаннях, визначити теми, які є найбільш складними для 11-класників, і вжити заходів щодо подолання цих проблем, однак на *початок червня 2017 року лише* ***29 закладів*** *із* ***92*** ознайомилися з результатами моніторингу.

ФУНКЦІОНАЛЬНА ГРАМОТНІСТЬ УЧНІВ 7-8-х КЛАСІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ м. КИЄВА

На виконання плану педагогічних, психолого-педагогічних та соціологічних досліджень на 2017 рік, погодженого Департаментом освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 10 січня 2017 року, та з метою підготовки до участі у міжнародному дослідженні освіти PISA-2018 і вивчення рівня сформованості функціональної грамотності щодо читання та природничо-математичних дисциплін учнів 7-8-х класів загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва «Про організацію та проведення онлайн-моніторингового дослідження ***«Функціональна грамотність учнів 7-8-х класів загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва»*** **27 квітня** було проведено незалежний освітній аудит з читацьких та природничо-математичних компетенцій учнів 7-8-х класів.

Дослідження проходило у формі онлайн-тестування, кожен учасник моніторингу отримав унікальний тест із множини завдань за програмою http://tests.monitoring.in.ua/.

Таблиця 6

Кількісний склад учасників дослідження за районами

	7-й клас		8-й клас	
	кількість шкіл	кількість учнів	кількість шкіл	кількість учнів
Голосіївський	7	88	6	77
Дарницький	6	84	6	84
Деснянський	5	75	5	75
Дніпровський	6	75	6	75
Оболонський	6	64	6	65
Печерський	6	82	7	90
Подільський	7	75	7	74
Святошинський	6	85	7	74
Солом'янський	5	56	6	84
Шевченківський	5	74	5	57
м. Київ	59	758	61	755

Таблиця 7

Розподіл результатів учасників за типами навчальних закладів

Тип закладу	Кількість закладів		Кількість учнів	
	7 клас	8 клас	7 клас	8 клас
Гімназії	7	9	97	124
Ліцеї	3	6	60	80
Спеціалізовані школи	15	16	198	213
Загальноосвітні школи	32	28	377	316
НВК	2	2	26	22

Під час тестування учням 7 та 8 класів було запропоновано виконати **20** тестових завдань з читання, природничо-математичного напряму трьох рівнів складності. Розподіл завдань за коефіцієнтом складності для учнів 7 та 8 класів м. Києва:

27 квітня було проведено незалежний освітній аудит з читацьких та природничо-математичних компетенцій учнів 7-8-х класів закладів освіти м. Києва.

Під час дослідження оцінювався рівень сформованості предметних компетентностей з читання та природничо-математичного напряму **758** учнів **7-х** класів з **59** закладів освіти міста Києва та **755** учнів **8-х** класів з **61** них закладів освіти міста Києва.

Максимально можлива кількість балів, яку учні мали можливість отримати, виконавши правильно всі тестові завдання, становила **25**.

Діаграма 5

Розподіл учасників тестування 7-х класів за кількістю первинних балів

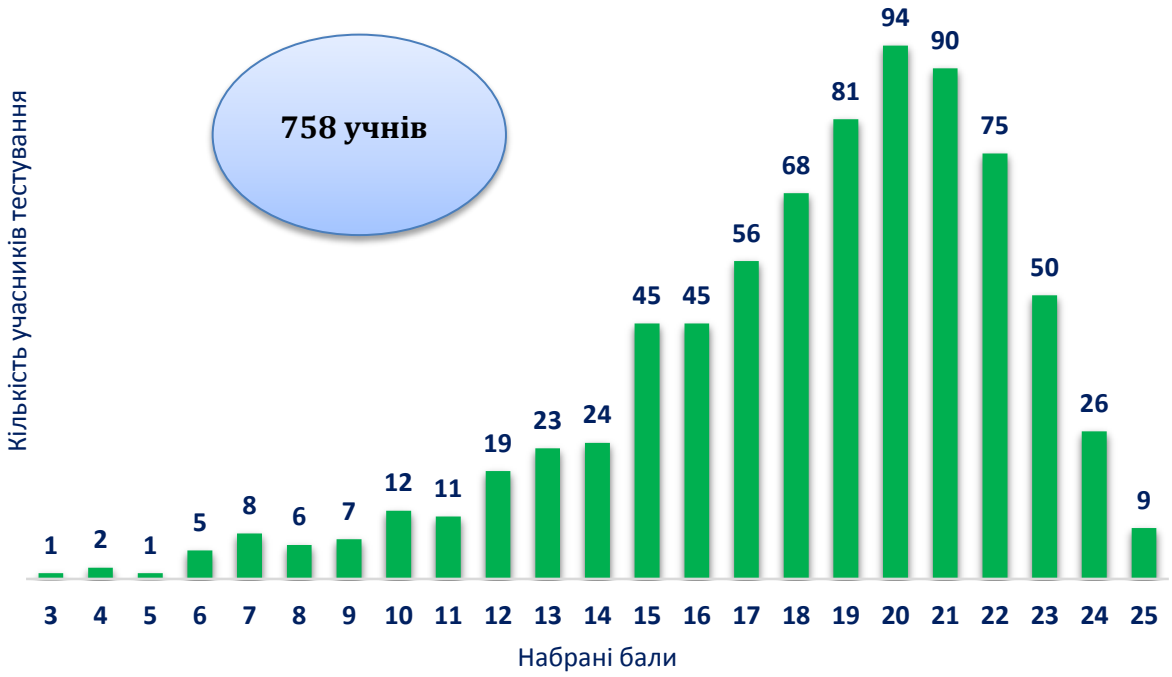

Діаграма 6

Розподіл учасників тестування 8– х класів за кількістю первинних балів

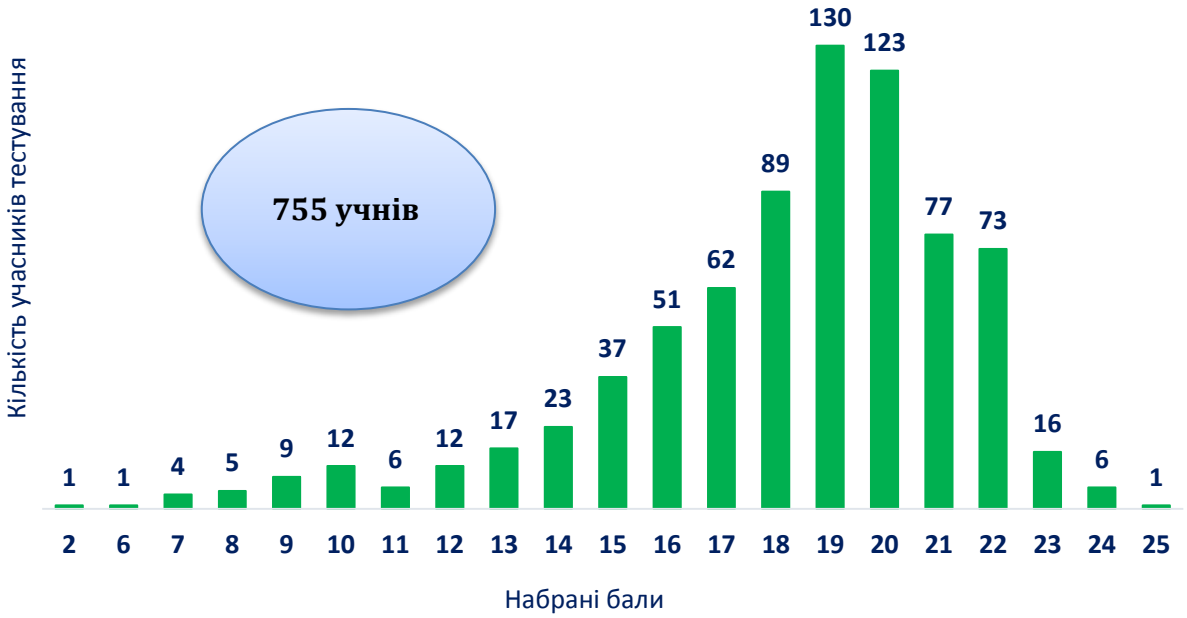

ВИСНОВКИ

Функціональна грамотність щодо читання, математики та природничих дисциплін у десятикласників київських загальноосвітніх навчальних закладів сформована на достатньому рівні. Понад 56% отримали бали достатнього та високого рівнів за виконання завдань тестового зошита.

Уміння грамотності читання у комплексі мають рівноцінне значення для освіти учнів.

Найвищі результати показали під час виконання завдань, що спрямовані на перевірку вміння знаходження інформації в тексті; на побудову причинно-наслідкових зв'язків й формулювання висновків.

На середньому рівні у школярів сформовані вміння застосовувати уміння та методи наукових досліджень для вирішення запропонованих ситуацій, із якими учень може зустрітися в повсякденному житті.

Найгірше у школярів сформоване вміння інтерпретувати інформацію в тексті, подану явно чи «приховано»; використовувати методи наукових досліджень для вирішення окреслених проблем; аналізувати і використовувати для розв'язання задач інформацію, подану як у текстовій формі, так і у вигляді таблиці.

ВІДОБРАЖЕННЯ В МОДЕЛІ ВИПУСКНИКА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДОСЯГНЕНЬ ІЗ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

На виконання наказу Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 07 квітня 2017 року № 315 «Про організацію та проведення моніторингового дослідження» ***«Відображення в моделі випускника початкової школи досягнень із ключових компетенцій»***, **20 квітня** проведено незалежний освітній аудит з математики, читання та розуміння тексту в учнів 4-х класів.

Під час дослідження оцінювали рівень сформованості предметних компетентностей з читання та математики в учнів **70** закладів освіти міста Києва та аналізували рефлексію (**704** вчителі 4-х класів «Випускник початкової школи очима класоводів 4-х класів»).

Таблиця 8

Кількісний склад учасників дослідження за районами

Район	Кількість закладів	Кількість учнів
Голосіївський	5	122
Дарницький	8	196
Деснянський	9	197
Дніпровський	8	186
Оболонський	7	167
Печерський	5	82
Подільський	6	140
Святошинський	8	209
Солом'янський	7	182
Шевченківський	7	153
м. Київ	**70**	**1634**

Завдання 7

Із реклами жувальних гумок можна довідатися, що вона запобігає карієсу. Цікаво, що персонажі рекламних роликів жують по дві подушечки. Невже однієї недостатньо? У деяких рекламістів на це є цікаві пояснення: після перегляду ролика споживач мимоволі також жує по дві подушечки. А значить, жує та купує вдвічі більше. Це вигідно для виробника, але збитково для твого гаманця.

Порахуй, скільки тобі потрібно коштів, щоб жувати щодня у квітні по 3 подушечки, якщо одна пачка коштує 6 грн. В одній пачці 12 подушечок.

Для забезпечення стандартизації процедури проведення дослідження та з метою одержання об'єктивної інформації про рівень сформованості предметних компетенцій з математики, читання та розуміння тексту четвертокласникам було запропоновано виконати **15** тестових завдань.

На діаграмі 7 зображено, як розподілилися учасники моніторингового дослідження за кількістю первинних балів, набраних за тест. Максимальна кількість балів, яку учні мали можливість отримати, виконавши правильно всі тестові завдання, становила **16**.

Варто зазначити, що один учень набрав максимально можливий бал.

Діаграма 7

Розподіл учасників тестування за кількістю первинних балів

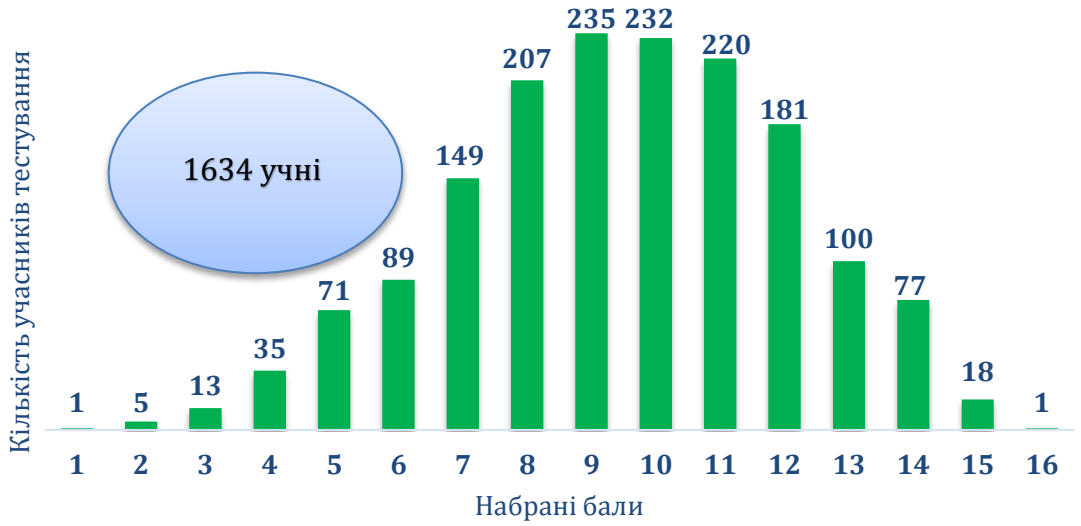

ВИСНОВКИ

Незалежний освітній аудит рівня сформованості знань, умінь і навичок з математики, якості читання та розуміння тексту учнів в 4-х класів ЗНЗ м. Києва проведено відповідно до програми дослідження. Розробленим та апробованим інструментарієм дослідження при необхідності можуть скористатися вчителі початкових класів, учителі 5-х класів, адміністрація навчальних закладів, методисти районних управлінь м. Києва.

Середній тестовий бал, набраний учнями, становить 9,4 з 16 можливих, що свідчить про те, що предметні компетенції сформовані на достатньому рівні. Варто зазначити, що 1 учень набрав максимально можливий бал – 16; 15; балів отримало 18 учнів, мінімальну кількість балів (1) набрав 1 учень, 2 бали – 5 учнів, 3 бали – 13 учнів.

Варто звернути увагу на те, що для учнів складним було завдання 7, у якому потрібно було практично застосувати уміння ділити та множити, перетворювати одиниці вимірювання (гривні – копійки).

Аналіз рефлексії «Випускник початкової школи очима класоводів 4-х класів» дає підстави стверджувати:

Більшість учнів 4-х класів, на думку вчителів, мають стійкий інтерес до читання, уміють висловлювати власні думки щодо прочитаного, формулювати головну

думку прочитаного, ставити запитання за текстом, аналізувати прочитане.

Під час онлайн-анкетування вчителям було запропоновано оцінити, як учні виконають те чи інше завдання, понад 75% учителів об'єктивно оцінюють відповіді учнів.

Для успішної реалізації концептуальних засад «Нової української школи» потрібен якісно новий сучасний учитель, тому 47,7% учителів початкових класів виявили бажання підвищити кваліфікацію в контексті реформи Нової школи.

Відповідаючи на питання «Чи пропонуєте Ви учням додатково опрацьовувати навчальний матеріал за..?», 22,8% учителів з пріоритетних ресурсів виокремили енциклопедії та інтернет-ресурси.

Нині активно впроваджують у навчальний процес електронні підручники. Слушною є думка 43,2% учителів, які вважають, що електронні підручники можливо використовувати для проведення інтерактивних уроків. Більшість учителів (48,8%) вважає електронний підручник альтернативою паперовому, лише 8% вважають за доцільне використовувати електронний підручник як основний інструмент.

У контексті Нової школи важливо у дітей розвивати критичне мислення для застосування у повсякденному житті, тому доцільно застосовувати різні методики для критичного мислення. Серед опитаних вчителів 73,2% знайомі з методикою «Читання та розуміння тексту для розвитку критичного мислення», але тільки 18,4% повністю використовують її під час роботи.

На запитання «З якими труднощами стикаються вчителі під час формування компетенцій з читання?» 28,6% учителів початкових класів стикаються з проблемою великої наповнюваності в класі, 21,1% – з неякісним виконанням домашнього завдання, 19,9% – недостатнім матеріально-технічним забезпеченням під час формування компетенцій з читання.

На виконання наказу Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 07 квітня 2017 року № 316 «Про організацію та проведення моніторингового дослідження ***«Незалежний освітній аудит якості математичної освіти учнів 9-х класів закладів освіти м. Києва»***, **26 квітня** було проведено тестування з математики учнів 9-х класів та онлайн-анкетування учителів, які викладають математику в 9-х класах.

Під час дослідження оцінювали результати навчальної діяльності учнів 9-х класів відповідно до вимог навчальної програми з математики, визначали рівень загальноосвітньої підготовки учнів з урахуванням Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392.

Таблиця 9

Кількісний склад учасників дослідження за районами

Район	Кількість закладів	Кількість учнів
Голосіївський	130	7
Дарницький	188	8
Деснянський	185	10
Дніпровський	209	10
Оболонський	184	9
Печерський	104	6
Подільський	125	7
Святошинський	141	7
Солом'янський	161	8
Шевченківський	186	9
м. Київ	1613	81

Для забезпечення стандартизації процедури проведення дослідження та з метою одержання об'єктивної інформації про рівень сформованості предметних компетенцій з математики дев'ятикласникам було запропоновано виконати тестові завдання трьох рівнів складності, однак після аналізу психометричних характеристик два завдання (6 і 20) не зараховувалося. На виконання тесту було відведено **45** хвилин.

Максимальна кількість балів, яку учні мали можливість отримати, виконавши правильно **20** тестових завдань, становила **29**.

На діаграмі 8 зображено, як розподілилися учасники моніторингового дослідження за кількістю первинних балів, набраних за тест. Варто зазначити, що мінімальну кількість балів (3) набрало 6 учнів, 2 учні набрали 27 балів.

Діаграма 8

Розподіл первинних балів

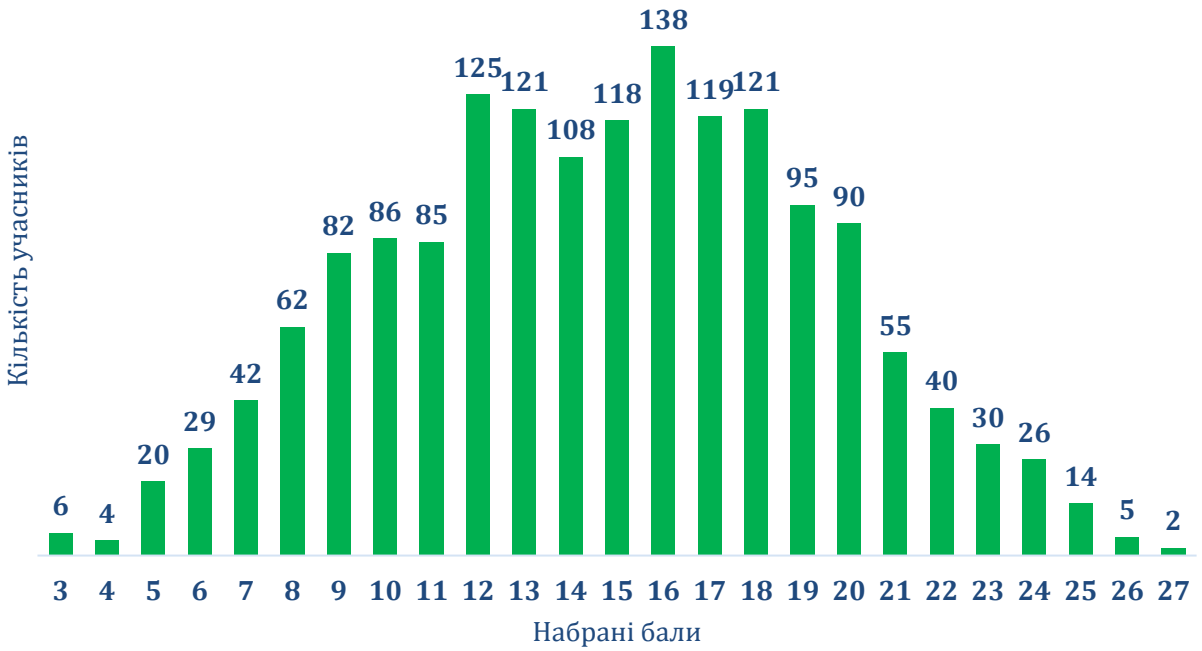

Середній тестовий бал по м. Києву становить 21,8, за діаграмою 9 можна побачити, що найвищий середній тестовий бал набрали дев'ятикласники Солом'янського (21,8) та Оболонського (21,5) районів.

Діаграма 9

Розподіл за середнім тестовим балом

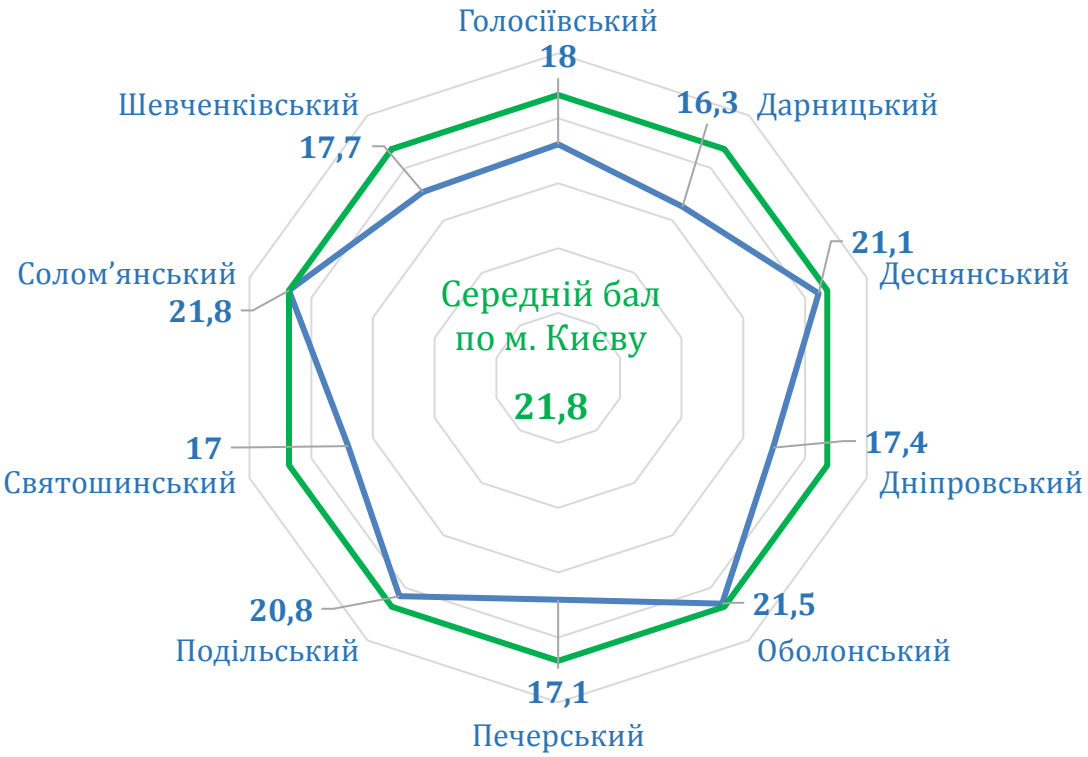

Після шкалювання первинні бали було переведено в бали за12-бальною системою оцінювання. Відповідно до розподілу результатів виконання тестових завдань навчальні досягнення з математики в учнів 9-х класів загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва сформовані на достатньому (59,54 %), середньому (29,65%), високому (7,23%) і початковому (3,58%) рівнях.

Діаграма 10

Розподіл за рівнем навчальних досягнень, %

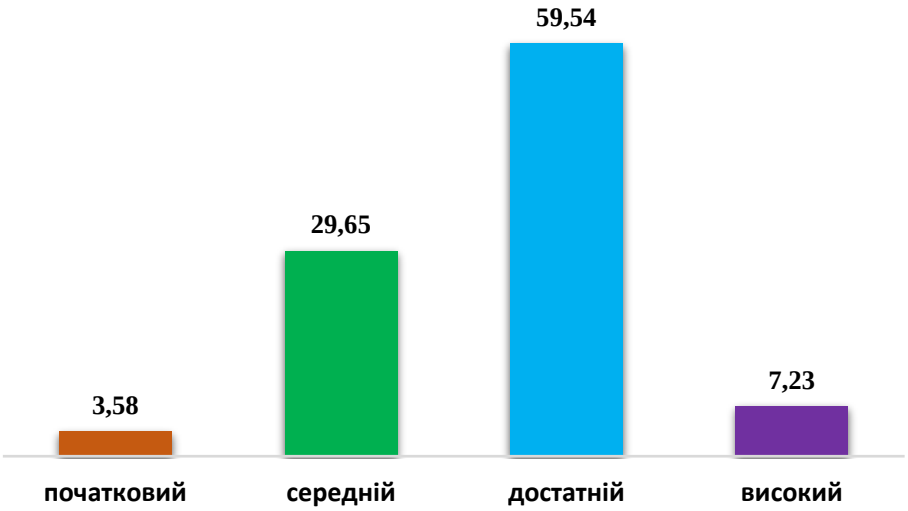

Діаграма 11

Розподіл за рівнем навчальних досягнень, %

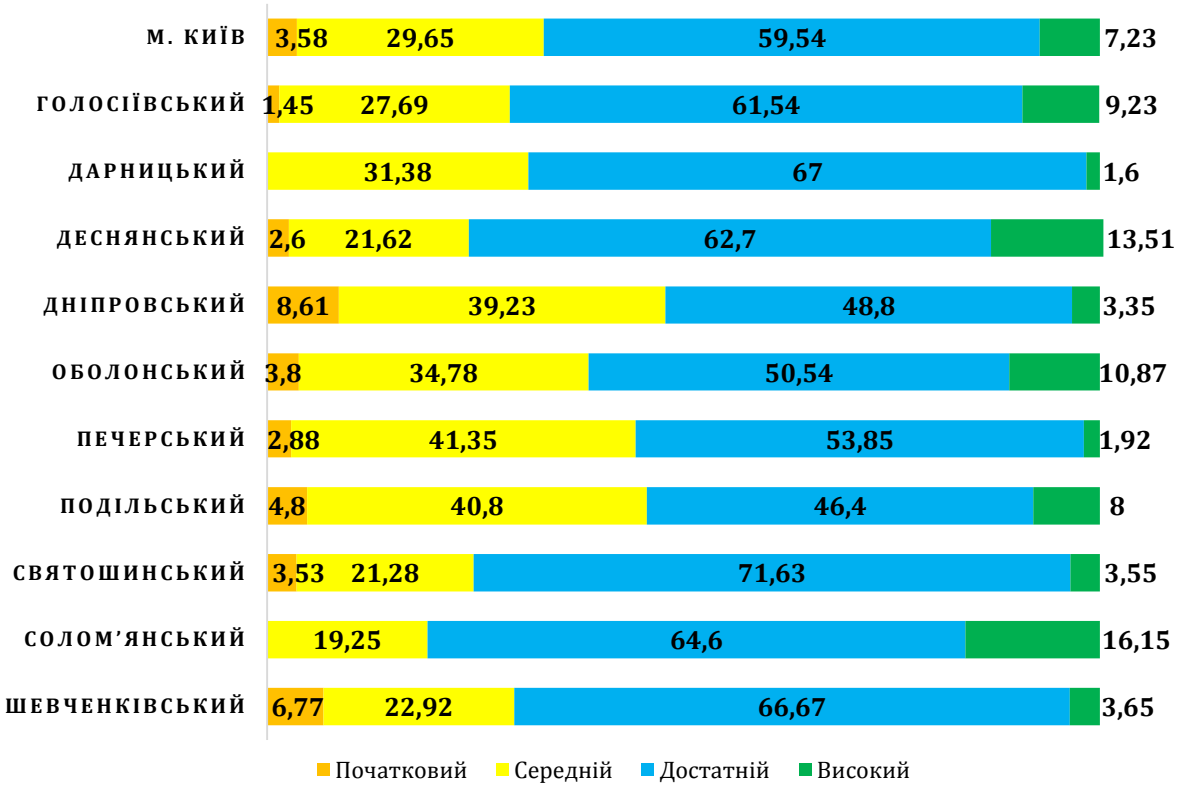

ВИСНОВКИ

Результати дослідження рівня математичної освіти учнів 9-х класів м. Києва дають підстави зробити такі висновки:

Програмовий матеріал з математики **1613** дев'ятикласників з **81** закладу освіти м. Києва, переважно це учні середніх загальноосвітніх шкіл (59,3%), засвоїли на достатньому (59,54%), середньому (29,65%), високому (7,23%), низькому (3,58%) рівнях. Водночас в результаті дослідження виявлено значні прогалини в математичній підготовці дев'ятикласників, що може стати причиною низького рівня засвоєння ними програмового матеріалу старшої школи, зокрема: недостатньо сформовані навички розв'язування текстових задач, які передбачали знання тем «Площа трапеції. Коло, вписане в чотирикутник» (завдання виконало 8,59% учнів), «Площа паралелограма. Властивості катета прямокутного трикутника» (12,17%); в учнів викликало труднощі завдання на встановлення відповідності між елементами арифметичної прогресії і їх значеннями (0,84% учнів встановили 4 логічні пари, 59,9% – 2 логічні пари).

Зауважимо, що розподіл завдань тесту за коефіцієнтом складності вирізняється в кожному навчальному закладі. За психометричними характеристиками завдань

(http://monitoring.in.ua/monitorings/) учитель зможе проаналізувати якісні показники виконання учнями тих чи інших завдань, виявити прогалини в знаннях, визначити теми, які є найбільш складними для них, і вжити заходів щодо подолання цих проблем.

Певне уявлення про рівень навчальної підготовки, а відповідно і якість засвоєння матеріалу навчальних програм з математики, можуть дати підсумки оцінювання за перший семестр 2016-2017 навчального року, а також показники кореляції семестрового оцінювання і результатів моніторингу. Результати семестрового оцінювання з алгебри (8,1% – початковий, 37,9% – середній, 40,5% – достатній, 13,3% – високий рівні) та геометрії (7% – початковий, 40,8% – середній, 39,7% – достатній, 12,5% – високий рівні) корелюють з результатом моніторингу в цілому. У психолого-педагогічних дослідженнях кількісна міра кореляційного зв'язку оцінюється за значеннями коефіцієнтами кореляції у межах від -1 до +1. Від'ємні значення коефіцієнтів указують на зворотний зв'язок, додатні – на прямий. Нульове значення може свідчити про відсутність зв'язку. Інтенсивність зв'язку (слабкий зв'язок – помірний – суттєвий – сильний) оцінюється за абсолютним значенням коефіцієнтів кореляції. Зауважимо, що коефіцієнт кореляції результатів моніторингу й семестрового оцінювання окремих закладів має від'ємні показники, що може свідчити про необ'єктивність оцінювання учнів або ж про несамостійність виконання тестових завдань під час моніторингу, супровід якого забезпечували викладачі навчального закладу, однак цілком допустимим є той факт, що учні в другому семестрі покращили свої знання.

Середня наповнюваність класів під час проведення дослідження більшості районів міста становила 20-21, у Дарницькому районі – 24, Печерському – 17 учнів. Переважна більшість учнів у 2016-2017 навчальному році вивчала математику за програмою загальноосвітніх навчальних закладів і мала тижневе навантаження з математики 4,5 години.

Щоб пояснити отриманий під час дослідження результат виконання завдань тестового зошита, необхідно було не тільки перевірити правильність виконання завдань, визначити теми, з яких в учнів є прогалини, а й проаналізувати чинники, що характеризують особистість учасника дослідження та його можливості, особу вчителя й методику викладання математики тощо.

В онлайн-анкетуванні на порталі ОСВІТНЬОЇ АГЕНЦІЇ МІСТА КИЄВА http://tests.monitoring.in.ua/student взяли участь 274 учителі, які викладають математику в 9-х класах м. Києва. Переважна більшість респондентів (73,4%) – це досвідчені педагогічні працівники, які мають педагогічний стаж понад 20 років. 84,6% – мають вищу кваліфікаційну категорію, а середній вік учителя

математики становить 49 років (37,6% учителів віком 50-59 років, 19,2% – 60 років і більше).

Більшість учителів математики, викладають у 9-х класах, оцінюють рівень сформованості математичної компетентності учнів як достатній (28%), 28% вважає його середнім, 25% – високим, 19% – низьким. 55% опитаних висловили думку, що 25-50% учнів мають стійкий інтерес до предмета. А серед причин низької якості засвоєння навчального матеріалу виокремили такі: несистемне відвідування учнями уроків (65,9%), пасивність більшості учнів на уроках (43,6%), відсутність в учнів інтересу до вивчення математики (43,6%), несистематичність виконання учнями домашніх завдань (37,7%), складність програми (27,1%). Під час уроків математики учителі зазвичай пропонують учням розв'язувати завдання, яких немає у підручнику (66,5%), самостійну роботу за індивідуальними завданнями (54,2%). До творчих завдань, зокрема самостійного складання учнями завдань з вивченої теми, вдаються лише 3,6% вчителів, а 28% ніколи таку роботу не пропонували учням.

На запитання «Чи знайомі Ви із завданнями, які пропонуються учням під час міжнародних порівняльних досліджень (TIMSS, PISA)?» лише 19% учителів відповіли «так», а 42% – «ні». Рекомендації за результатами попередніх моніторингових досліджень, які проводилися ОСВІТНЬОЮ АГЕНЦІЄЮ МІСТА КИЄВА (раніше Центром науково-освітніх інновацій та моніторингу), 78% учителів враховували під час вивчення окремих тем, 34,5% – під час тематичного планування.

За концепцією Нової української школи передбачено формування в учнів 10 ключових компетентностей. Математична компетентність – спроможність особистості бачити та застосовувати математику в реальному житті, розуміти зміст і метод математичного моделювання, будувати математичну модель, досліджувати її методами математики, інтерпретувати отримані результати, оцінювати похибку обчислень. На думку вчителів, задекларовану Новою українською школою математичну грамотність можна сформувати інтерактивними засобами (81,8% респондентів), інтегрованими і компетентнісними уроками (68,6% і 66,1% відповідно), системою вправ, задач (60,9%), 50% учителів вважають доцільним запровадження нової методики викладання, а 42,% – переконані, що нове освітнє середовище допоможе сформувати ключові компетентності.

ЗОВНІШНЄ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ – ІНДИКАТОР ЯКОСТІ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ГОТОВНІСТЬ ДО ДЕРЖАВНОЇ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ІСТОРІЇ УКРАЇНИ, МАТЕМАТИКИ

На виконання наказу Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 26 жовтня 2017 року № 1014 «Про організацію та проведення моніторингового онлайн дослідження ***«Зовнішнє незалежне оцінювання – індикатор якості шкільної освіти: готовність до державної підсумкової атестації з української мови, історії України, математики»***, **8** і **15 листопада** проведено моніторинг, метою якого було вивчення рівня сформованості в учнів 11-х класів закладів загальної середньої освіти м. Києва предметних компетенцій, необхідних для успішного складання державної підсумкової атестації у формі зовнішнього незалежного оцінювання з української мови, історії України, математики.

Дослідження проходило у формі онлайн-тестування, кожен учасник моніторингу отримав унікальний тест із множини завдань за програмою http://tests.monitoring.in.ua/.

Завдання, розроблені відповідно до Програм зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури, математики, історії України для осіб, які бажають здобувати освіту на основі повної загальної середньої освіти (затверджено Міністерством освіти і науки України, наказ від 03.02.2016 р. № 77), були скеровані на визначення рівня сформованості основних складових предметної компетентності.

Таблиця 10

Кількісний склад учасників дослідження за районами

	Кількість					
	закладів			учнів		
	українська мова	математика	історія України	українська мова	математика	історія України
Голосіївський	7	7	7	105	61	43
Дарницький	8	8	8	137	75	64
Деснянський	7	7	5	105	49	57
Дніпровський	7	7	7	135	67	57
Оболонський	7	7	7	139	70	69
Печерський	7	7	6	205	105	86
Подільський	7	7	6	101	60	42
Святошинський	7	7	7	101	53	50
Солом'янський	7	7	7	167	79	85
Шевченківський	7	6	7	162	86	66
Усього	71	70	67	1357	705	619

Таблиця 11

Розподіл учасників за типами навчальних закладів

	Українська мова	Математика	Історія України
Загальноосвітні школи	**10** закладів **152** учні	**11** закладів **71** учень	**9** закладів **71** учень
Спеціалізовані школи	**33** заклади **569** учнів	**34** заклади **289** учнів	**36** закладів **346** учнів
Гімназії, ліцеї	**28** закладів **636** учнів	**25** закладів **345** учнів	**22** заклади **202** учні

Для забезпечення стандартизації процедури проведення дослідження та з метою одержання об'єктивної інформації про рівень сформованості предметних компетенцій в учнів 11-х класів укладено тест, що містив завдання, аналогічні до тих, що використовуються у зовнішньому незалежному оцінюванні. На виконання тесту було відведено **45** хвилин.

08 листопада 2017 року було проведено онлайн-тестування з української мови, у якому взяли участь **1357** одинадцятикласників із **71** навчального закладу м. Києва.

Перевірялися важливі практичні складові: правильність вимови й написання слів, розрізнення й доречне використовування слів з відповідним лексичним значенням, розрізнення значень фразеологізмів, уживання коректних форм змінюваних слів, правильна побудова речень, пунктуаційні навички тощо.

Максимальна кількість балів, яку учні мали можливість отримати, виконавши правильно **28** тестових завдань, становила **40**. На діаграмі 12 зображено, як розподілились учасники моніторингового дослідження за кількістю первинних балів, набраних за тест. Варто зазначити, що **жоден** учень не набрав максимально можливий бал, 38 балів – 3 учні.

Діаграма 12

Розподіл первинних балів

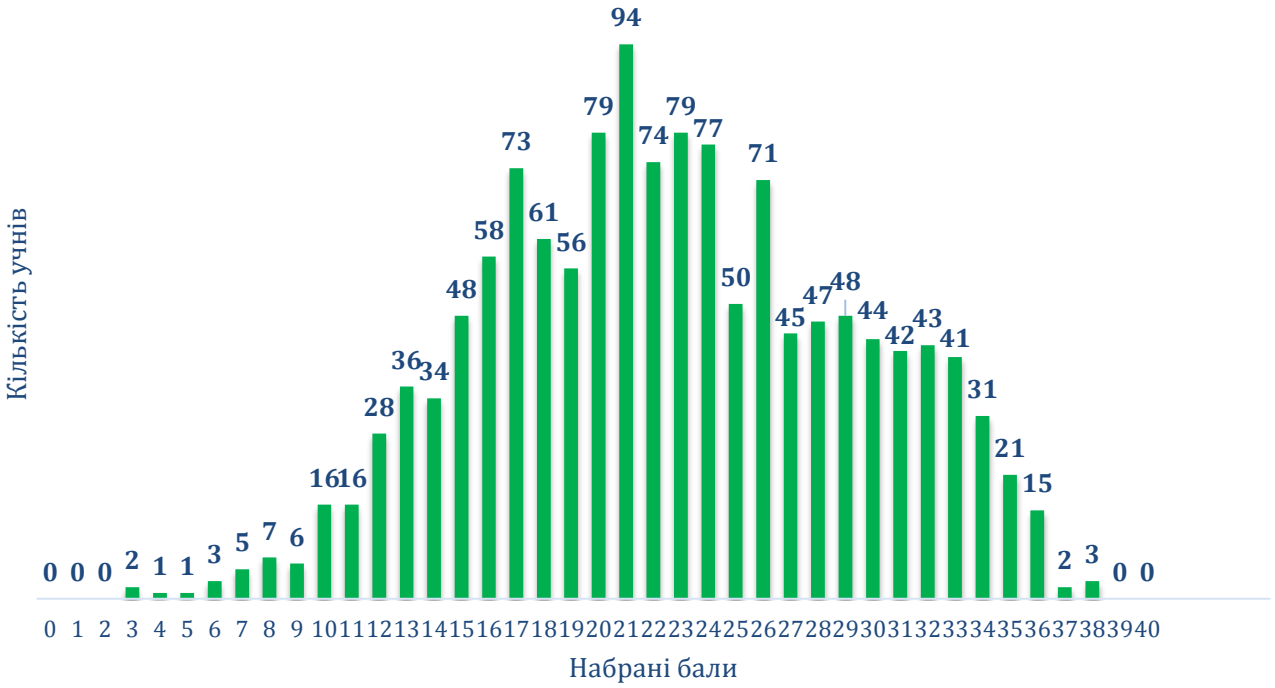

Після шкалювання первинні тестові бали було переведено в бали за 12- бальною системою оцінювання.

Таблиця 12

Розподіл результатів учасників за рівнем навчальних досягнень і середнім тестовим балом, %

Назва району	Кількість		Середній тестовий бал	Розподіл за рівнями навчальних досягнень (%)			
	ЗНЗ	учнів		початковий	середній	достатній	високий
Голосіївський	7	105	23,7	1,9	35,2	46,7	16,2
Дарницький	8	137	21,91	0,8	47,4	46,0	5,8
Деснянський	7	105	20,47	7,2	48,3	40,6	3,9
Дніпровський	7	135	24,22	0,6	26,5	62,3	10,6
Оболонський	7	139	21,11	1,9	41,8	52,3	4,0
Печерський	7	205	24,48	1,9	19,4	67,7	11,0
Подільський	7	101	26,56	0,0	24,5	49,4	26,1
Святошинський	7	101	23,17	1,0	32,8	57,7	8,6
Солом'янський	7	167	19,35	1,6	55,8	41,9	0,7
Шевченківський	7	162	22,51	0,9	36,2	57,8	5,2
м. Київ	71	1357	22,74	1,9	38,3	51,2	8,6

Діаграма 13

Розподіл результатів учасників за рівнем навчальних досягнень, %

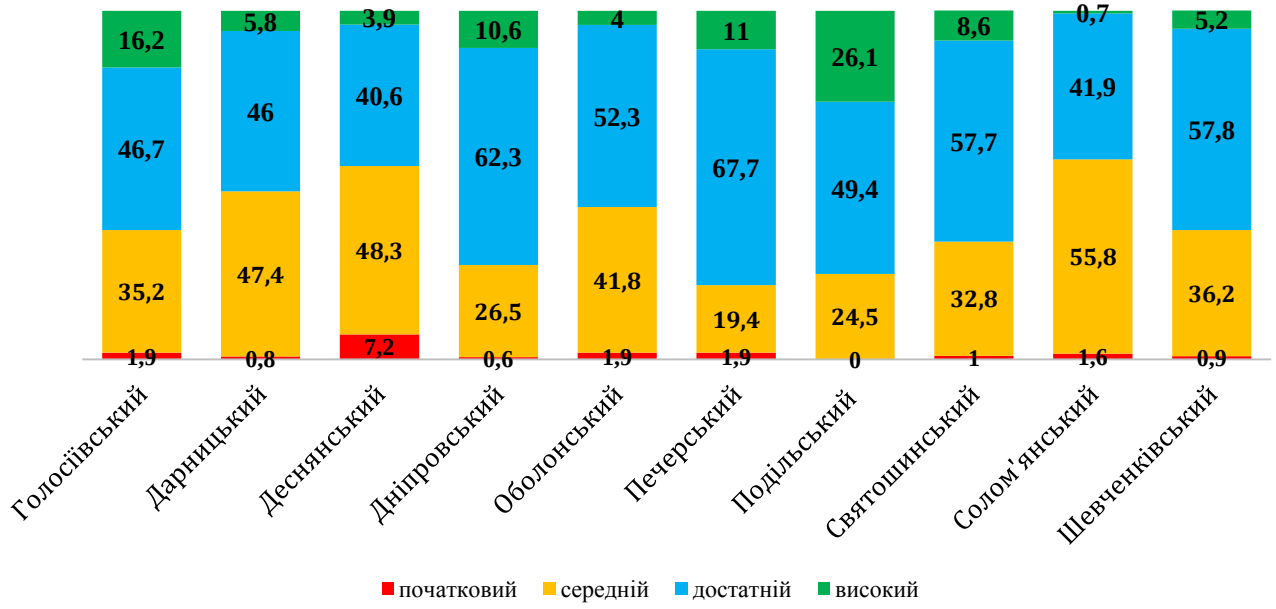

15 листопада 2017 року відбулося онлайн-тестування із математики, у якому взяли участь **705** одинадцятикласників із **70** навчальних закладів м. Києва.

Перевірялися важливі практичні складові: обчислення значень виразів, виконання арифметичних дій з числами, розв'язування рівнянь, дослідження функцій, розв'язування задач прикладного змісту, класифікація фігур і тіл тощо.

Максимальна кількість балів, яку учні мали можливість отримати, виконавши правильно **15** тестових завдань, становила **23**. На діаграмі 14 зображено, як розподілились учасники моніторингового дослідження за кількістю первинних балів, набраних за тест. Варто зазначити, що **42** учні набрали максимально можливий бал – **23**.

Діаграма 14

Розподіл результатів онлайн-тестування

Після шкалювання первинні тестові бали було переведено в бали за 12- бальною системою оцінювання.

Таблиця 13

Розподіл результатів учасників за рівнем навчальних досягнень і середнім тестовим балом, %

Назва району	Кількість		Середній тестовий бал	Розподіл за рівнями навчальних досягнень (%)			
	ЗНЗ	учнів		початковий	середній	достатній	високий
Голосіївський	7	61	18,2	0,0	1,3	31.1	67.6
Дарницький	8	75	17,05	1,0	17,0	21.2	60.8
Деснянський	7	49	14,3	10,0	34,6	23.0	32.4
Дніпровський	7	67	17,2	1,8	6,1	33.6	58.6
Оболонський	7	70	16,5	3,6	10,1	37.9	48.4
Печерський	7	105	17,8	1,8	9,1	21.7	67.4
Подільський	7	60	17,95	0,0	12,9	24.5	62.7
Святошинський	7	53	17,95	0,0	14,3	21.9	63.8
Солом'янський	7	79	14,5	8,3	17,0	40.1	34.6
Шевченківський	6	86	16,4	0,3	19,8	28.3	51.6
м. Київ	70	705	16,8	2,7	14,2	28,3	54,8

Діаграма 15

Розподіл результатів учнів за рівнем навчальних досягнень, %

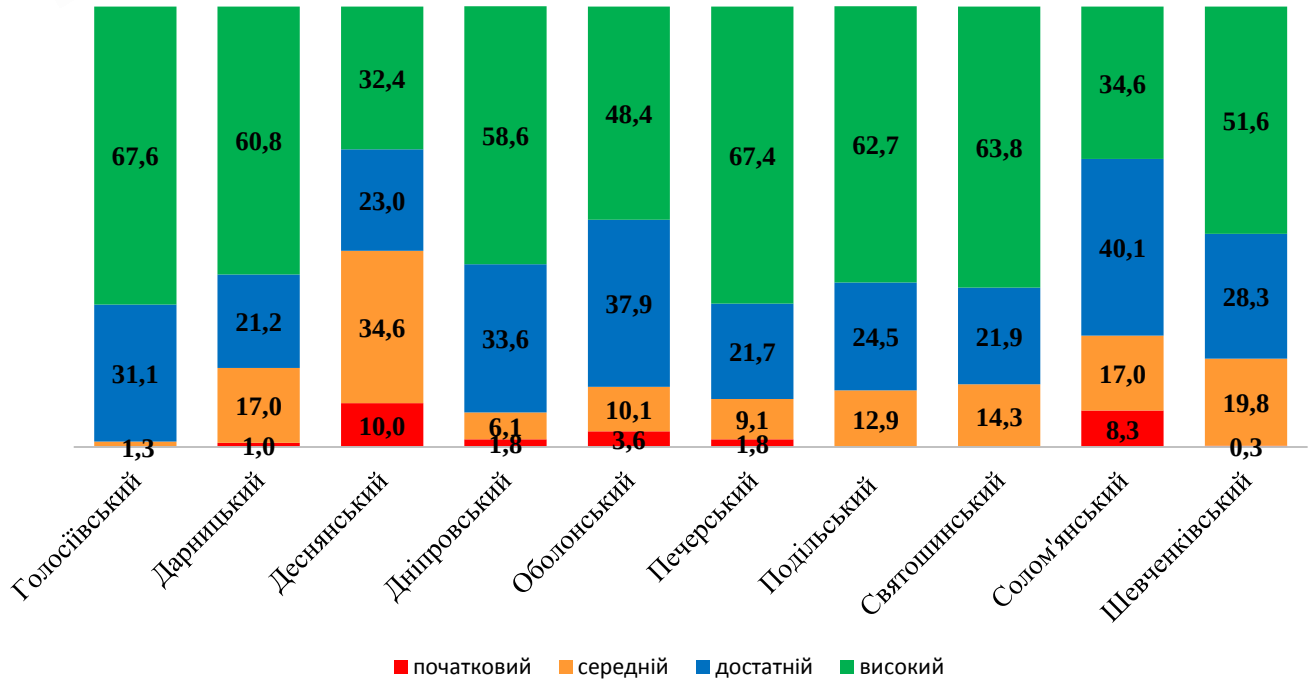

15 листопада 2017 року відбулося онлайн-тестування з історії України, у якому взяли участь **619** одинадцятикласників із **70** закладів освіти м. Києва.

Завдання спрямовані на перевірку сформованих в учнів знань та загальнопредметних історичних умінь (визначати хронологічні межі соціально-економічних і політичних подій, їхню послідовність; локалізувати історико-географічні об'єкти та історичні факти, події, явища і процеси на карті; працювати з історичними документами різного змісту, аналізувати зміст тексту; визначати істотні характерні риси, етапи, складові подій, явищ і процесів минулого, характеризувати діяльність постатей; давати визначення історичних понять і термінів; розпізнавати найвидатніші історико-культурні пам'ятки, визначати архітектурно-стильові відмінності пам'яток різних періодів історії України; пояснювати й аналізувати історичні факти).

Максимальна кількість балів, яку учні мали можливість отримати, виконавши правильно **29** тестових завдань, становила **46**. На діаграмі 16 зображено, як розподілилися учасники моніторингового дослідження за кількістю первинних балів, набраних за тест. Варто зазначити, що **жоден** учень не набрав максимально можливий бал, **40** балів – 7 учнів.

Діаграма 16

Розподіл результатів тестування

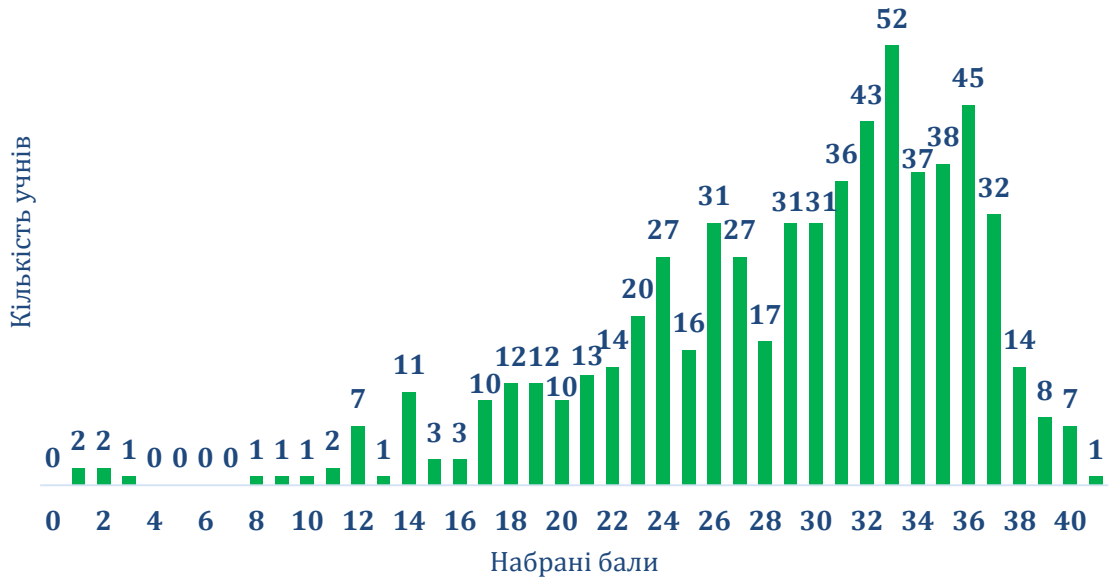

Після шкалювання первинні тестові бали було переведено в бали за 12-бальною системою оцінювання.

Таблиця 14

Розподіл результатів учнів за рівнем навчальних досягнень і середнім тестовим балом, %

Назва району	Кількість		Середній тестовий бал	Розподіл за рівнями навчальних досягнень, (%)			
	ЗЗСО	учнів		початковий	середній	достатній	високий
Голосіївський	7	43	24.0	0.0	18.4	54.3	23.2
Дарницький	8	64	25.0	1.6	10.5	67.5	20.5
Деснянський	5	57	25.0	0.0	34.8	54.7	10.5
Дніпровський	7	57	25.0	0.0	14.8	69.7	15.5
Оболонський	7	69	25.0	0.9	13.1	68.1	18.0
Печерський	6	86	25.0	5.7	0.0	69.4	24.8
Подільський	6	42	25.0	4.8	2.8	51.5	41.0
Святошинський	7	50	28.6	0.0	8.6	55.2	50.5
Солом'янський	7	85	25.3	1.0	30.7	49.4	19.9
Шевченківський	7	66	23.4	0.5	36.2	45.5	11.4
м. Київ	67	619	25.1	1.5	17.0	58.5	23.5

Діаграма 17

Розподіл результатів учнів за рівнем навчальних досягнень, %

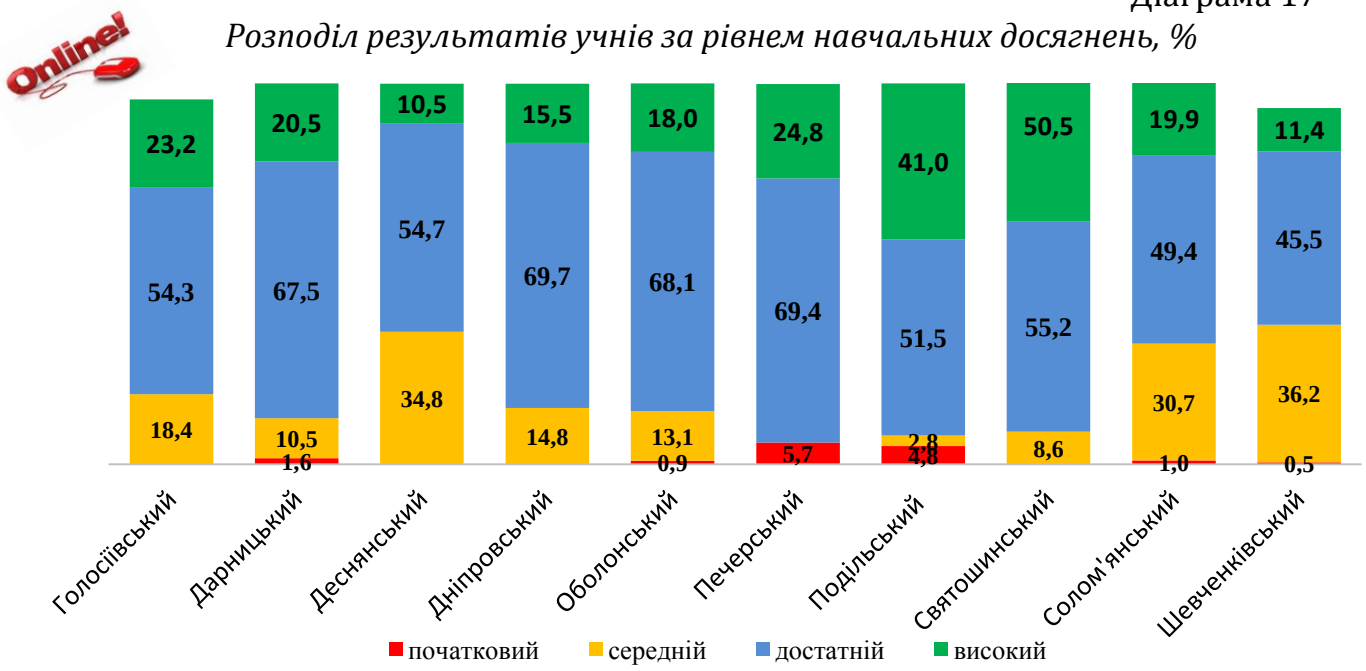

ВИСНОВКИ

Проведення дослідження у формі тестування є одним з етапів підготовки його учасників до зовнішнього незалежного оцінювання в 11-му класі. Крім того, дає можливість визначити рівень знань, умінь і навичок учнів, а отримані результати можуть стати елементом комплексу заходів, що дадуть можливість коригувати окремі складові навчального процесу та сприяти його вдосконаленню.

Результати дослідження рівня готовності учнів 11-х класів закладів загальної середньої освіти м. Києва до державної підсумкової атестації з української мови у форматі онлайн дослідження дають підстави зробити такі висновки:

1357 одинадцятикласників з 71 закладу освіти м. Києва, здебільшого це учні гімназій і ліцеїв (46,9%), спеціалізованих шкіл (41,9%), середніх загальноосвітніх шкіл (11,2%), програмовий матеріал з української мови засвоїли на достатньому (51,2%), середньому (38,3%), високому (8,6%), початковому (1,9%) рівнях.

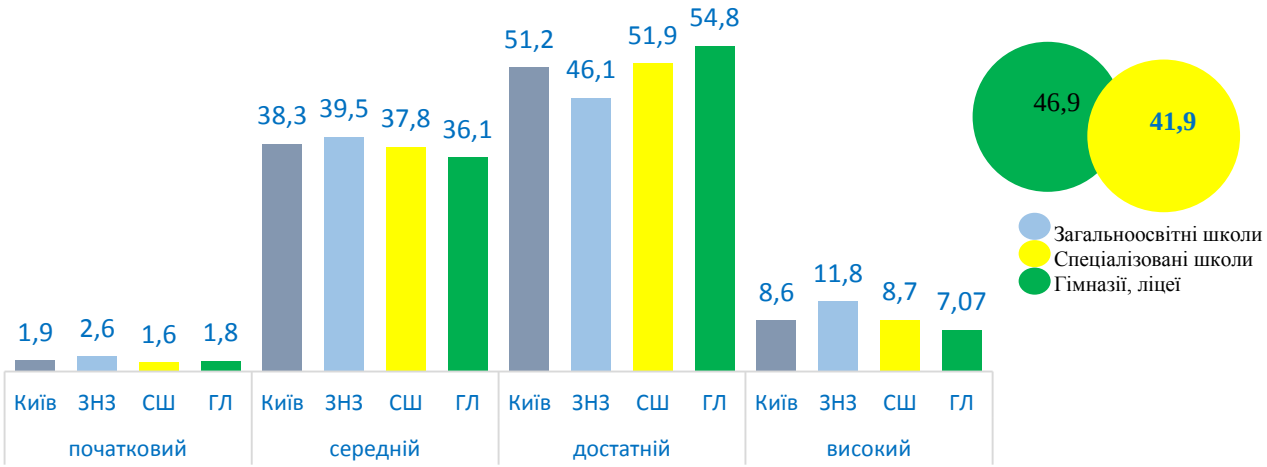

Максимально можливий тестовий бал не набрав жоден учень, однак 3 учні набрали 38 балів із 40. Середній бал за тест становив 7,0 за 12-бальною шкалою оцінювання.

Результати незалежного освітнього аудиту свідчать, що учасники стикалися з певними труднощами під час виконання тестових завдань. Це стосується завдань на визначення контекстуальних синонімів (завдання виконало 19,31% учнів), поширеного речення (26,09% учнів), правильне наголошування слів (27,41% учнів), відмінювання числівників (31,25% учнів), лексичну сполучуваність слів (39,43% учнів). Зауважимо, що саме такого типу завдання щороку є складними для випускників під час зовнішнього незалежного оцінювання. Вважаємо за доцільне під час планування роботи передбачити час на ґрунтовніше вивчення цих тем та відпрацювання відповідних навичок.

15 листопада 2017 року 97,5 % від одинадцятикласників, які виконували тест з української мови, за бажанням обирали тест з математики або історії України. Математиці надали перевагу учні гімназій і ліцеїв, історії України – учні спеціалізованих шкіл.

705 одинадцятикласників із 70 закладів освіти м. Києва, здебільшого це учні гімназій і ліцеїв (48,9%), спеціалізованих шкіл (41,0%), середніх загальноосвітніх шкіл (10,1%), програмовий матеріал з математики засвоїли на високому (54,8%), достатньому (28,3%), середньому (14,2%), початковому (2,7%) рівнях.

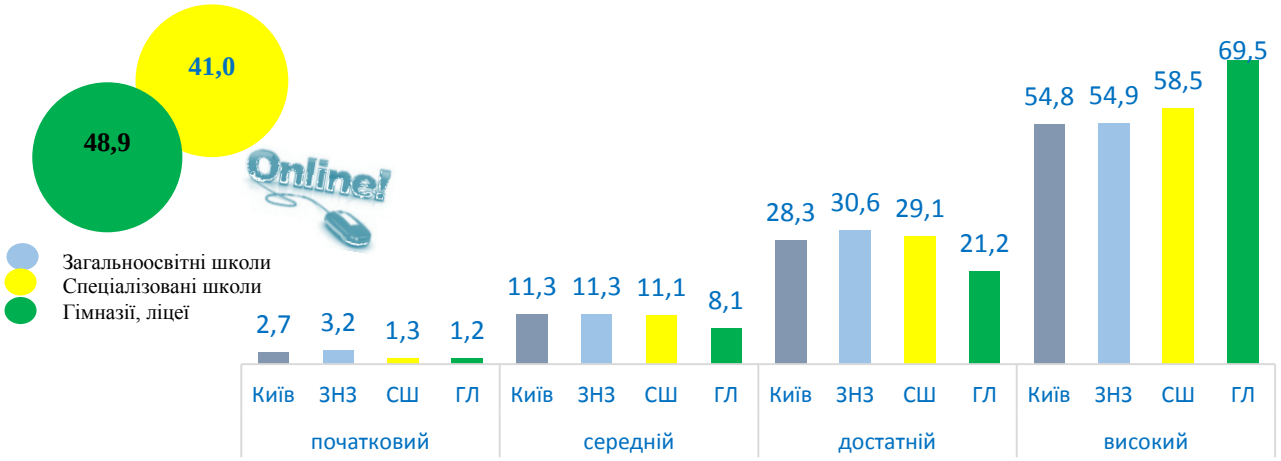

Максимально можливий тестовий бал (23) набрали 42 учні. Середній бал за тест становив 9,5 за 12-бальною шкалою оцінювання.

Загальні показники виконання тесту з математики свідчать, що завдання виявилися оптимально легкими, однак було виявлено прогалини. Низький рівень виконання завдання 4 (завдання виконало 18 % учнів) виявляє несформовану належно просторову уяву і вміння аналізувати параметри. Взаємне розміщення прямої і площини у просторі переплутали з означенням паралельності двох прямих на площині (відповідь Б помилково обрали 40,14 % учнів), не проаналізували початкове взаємне розміщення точки і прямої (відповідь А помилково обрали 31,77 % учнів). Певні труднощі були у завданні про геометричний зміст похідної (завдання виконало 47,52% учнів).

619 одинадцятикласників з 67 закладів освіти м. Києва, здебільшого це учні спеціалізованих шкіл (55,9%), гімназій і ліцеїв (32,6%), середніх загальноосвітніх шкіл (11,5%), програмовий матеріал з історії України засвоїли на достатньому (58,5%), високому (23,5%), середньому (17,0%), початковому (1,5%) рівнях.

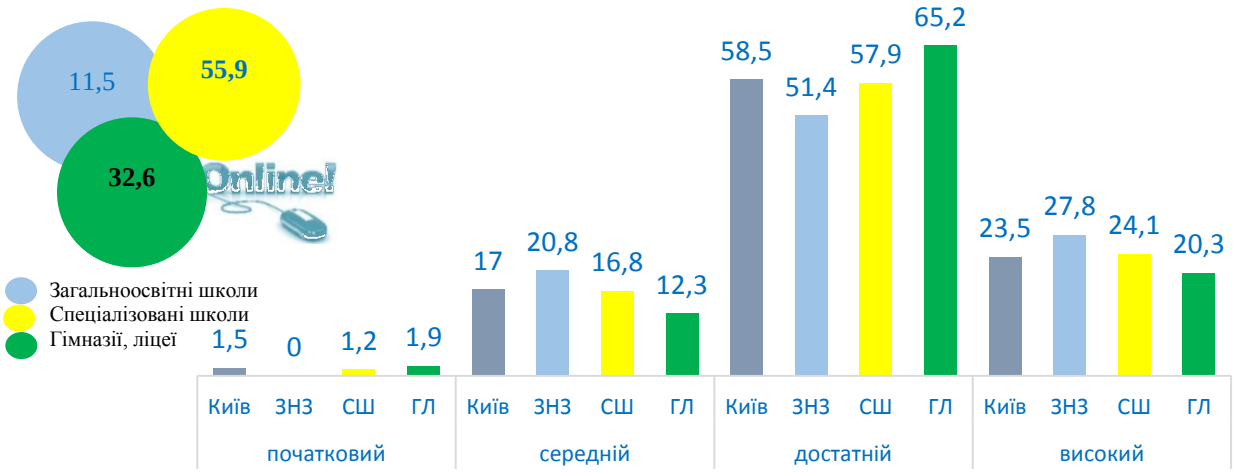

Максимально можливий тестовий бал не набрав жоден учень, однак 7 учнів набрали 40 балів із 46. Середній бал за тест становив 8,1 за 12-бальною шкалою оцінювання.

Результати незалежного освітнього аудиту свідчать, що певні історичні компетентності сформовані в одинадцятикласників недостатньо, а саме: уміння встановлювати хронологічну послідовність подій Української революції (завдання виконало 18% учнів), Другої світової війни (16% учнів), визначати наслідки радянсько-німецьких договорів 1939 р. для українських земель (22,46% учнів), уміння розпізнавати найвидатніші історико-культурні пам'ятки, спираючись на їхні архітектурно-стильові та мистецько-стильові риси (31,34% учнів), характеризувати складові непу та особливості впровадження непу в Україні (44,26% учнів).

Окрім аналітичного звіту, який ознайомлює освітян м. Києва із загальними результатами дослідження по місту, 9 і 16 листопада 2017 року на сторінці закладу http://tests.monitoring.in.ua/school розміщено таку інформацію: бали за рівнями навчальних досягнень, які отримав кожен учасник дослідження; результати виконання кожного завдання учнями конкретного навчального закладу, матрицю відповідей учнів.

За допомогою специфікації, за коефіцієнтом складності, за психометричними характеристиками завдань учитель мав можливість проаналізувати якісні показники виконання учнями тих чи інших завдань, виявити прогалини в знаннях, визначити теми, які є найбільш складними для них, і вжити заходів щодо подолання цих проблем.

Уся інформація, репрезентована в цьому звіті, спирається на результати, отримані під час проведення моніторингового дослідження 8 і 15 листопада 2017 року; наведені нижче у звіті; інтерпретовані результати можна вважати репрезентативними, а висновки й узагальнення можуть стосуватися усієї сукупності учнів11-х класів.

КОМПЕТЕНЦІЯ «УМІННЯ ВЧИТИСЯ» – УМОВА І РЕЗУЛЬТАТ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ

На виконання наказу Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 25 жовтня 2017 року № 1000 «Про організацію та проведення моніторингового дослідження ***«Компетенція "уміння вчитися" – умова і результат якісної освіти» 14 листопада*** проведено моніторинг, метою якого було проаналізувати рівень сформованості читацької грамотності як основи для формування уміння вчитися упродовж життя.

Дослідження проходило у формі онлайн-тестування, кожен учасник моніторингу отримав унікальний тест із множини завдань за програмою http://tests.monitoring.in.ua/.

Десятикласникам було запропоновано оцінити, наскільки вони оволоділи різними навчальними уміннями (ставити уточнювальні запитання, застосовувати прийом смислового групування матеріалу, вилучати зайве за різними ознаками тощо) за час навчання в школі.

Таблиця 15

Кількісний склад учасників дослідження за районами

Район	Кількість закладів	Кількість учнів
Голосіївський	5	70
Дарницький	5	90
Деснянський	5	61
Дніпровський	5	70
Оболонський	5	74
Печерський	4	141
Подільський	5	65
Святошинський	5	77
Солом'янський	5	68
Шевченківський	7	72
Усього	**51**	**788**

Таблиця 16

Розподіл учасників за типами навчальних закладів

ЗАГАЛЬНООСВІТНІ ШКОЛИ
10 закладів – 247 учнів
СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ШКОЛИ
20 закладів – 282 учні
ГІМНАЗІЇ, ЛІЦЕЇ
12 закладів – 259 учнів

Для забезпечення стандартизації процедури проведення дослідження та з метою одержання об'єктивної інформації про рівень сформованості в десятикласників уміння вчитися укладено тест, що містив **15** завдань. На виконання тесту було відведено **45** хвилин.

14 листопада 2017 року було проведено онлайн-тестування учнів із **51** закладу освіти м. Києва, у дослідженні взяли участь **788** десятикласників.

Максимальна кількість балів, яку учні могли отримати, виконавши правильно всі тестові завдання, становила **18**. На діаграмі 18 зображено, як розподілилися учасники моніторингового дослідження за кількістю первинних балів, набраних за тест. Варто зазначити, що **жоден** учень не набрав максимально можливий бал, 12 балів набрали 8 учнів.

Діаграма 18

Розподіл учасників тестування за набраними балами

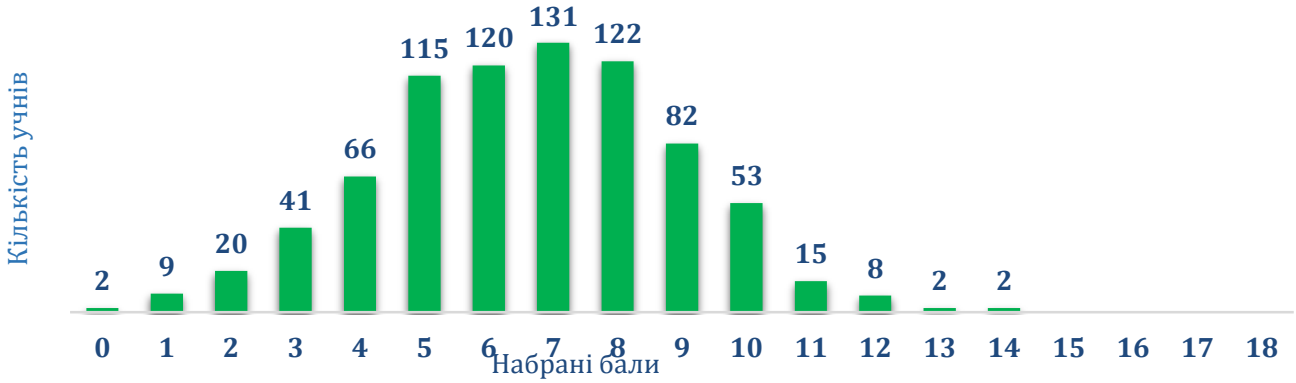

ВИСНОВКИ

Переорієнтація акцентів в освіті із засвоєння фактів на оволодіння способами взаємодії зі світом, продукування різних варіантів вирішення проблеми та вибір найоптимальнішого шляху досягнення прогнозованого результату призводить до осмислення потреби змінити характер навчального процесу та способів діяльності учнів. Навчальна діяльність учня повинна мати чітку мотивацію, аби запобігти байдужому ставленню до навчання та виникненню протесту проти нав'язування навчальної діяльності. Отже, вирішення однієї з найважливіших проблем педагогіки, такої як формування в учнів ключової компетентності «уміння вчитися», лежить у площині пошуку шляхів актуального і випереджувального реагування на виклики часу та визначення важливих для сьогодення способів проектування освітнього процесу.

Шляхи формування ключової компетентності «вміння вчитися» в учнів закладів загальної середньої освіти передбачають: формування ціннісного ставлення та чіткої мотивації до навчання; набуття вмінь, робити вибір, приймати рішення, брати відповідальність на себе, бачити та окреслювати проблему, знаходити нові рішення, діяти у нестандартних ситуаціях, використовувати власний досвід; стимулювання пізнавальної активності учнів; опиратися на практичну діяльність; встановлення причинно-наслідкових зв'язків; упровадження проблемно-пошукових методів.

Аналіз результатів опитування десятикласників свідчить про те, що найбільше корелюють здатність школярів організовувати власне навчання й аналізувати результати своєї навчальної діяльності (45%).

Окрім того, виявлено сильні кореляції між умінням десятикласників планувати свою навчальну діяльність й організовувати її (49%); знаходити потрібну інформацію в підручнику і вилучати зайве за різними ознаками повністю (63%), частково (38%).

Десятикласники застосовують прийом смислового групування матеріалу повністю (32,9%), частково (58%). Не виявлено зв'язків між здатністю планувати навчальну задачу й осмислювати важливість навчального процесу.

З огляду на наведені вище результати анкетування, рекомендуємо особливе місце відвести виробленню в учнів уміння користуватись підручником. Варто зосередити увагу на таких вимогах роботи з навчальною книгою: уміння користуватись змістом; користуватись підпорядковим словником, у якому пояснюються незрозумілі слова з прочитаного тексту; знати і уміти користуватися умовними позначеннями, які є в підручнику.

Читання для здобуття інформації здебільшого пов'язане з читанням підручників, газетних і журнальних статей, есе тощо. Інформативний текст вимагає від читача критичного аналізу тексту, розмірковування над ним та формулювання припущень та висновків.

Читання для отримання інформації залучає читача до аспектів реального світу. Читачі потребують знання певних текстових моделей або форм організації інформації (наприклад, причини й наслідки, порядок послідовності, порівняння/зіставлення, підтверджувальні аргументи) для того, щоб дійти розуміння. Існують різні цілі читання: знайти конкретну інформацію, відповісти на питання або здобути загальну інформацію, переглянувши статтю в журналі або на Інтернет-ресурсі. Саме ці уміння і навички необхідні для самоосвіти, тобто уміння сприймати, аналізувати й переосмислювати значні масиви різнорідної інформації.

Загальна структура читання визначає чотири аспекти, які характеризують те, як читачі реагують на текст: формування загального розуміння, створення інтерпретації, побудова зв'язків «читач – текст – автор», аналіз змісту та структури. З огляду на це десятикласникам було запроновано до тексту тестові завдання.

Завдання 12, орієнтоване на визначення спроможності учасника тестування розглядати текст як єдине ціле і мати цілісне уявлення про текст, розуміти загальний зміст тексту та тих основних тем, проблем, що в ньому порушені, виконали 60% десятикласників.

Завдання 8 мало на меті виявити здатність розуміти конструктивно-змістове співвідношення частин тексту, його виконали 57% учасників тестування.

Результати незалежного освітнього аудиту свідчать, що певні завдання викликали труднощі, а саме: уміння зіставляти текстову інформацію з фоновою й обирати більш повне тлумачення кіберпанку (завдання виконало 35% учнів), розуміти значення поняття з урахуванням контексту (завдання виконало 34% учнів), аналізувати зміст і зіставляти з запропонованими твердженнями (завдання виконало 28% учнів). Варто звернути увагу на те, що лише 19% десятикласників здатні встановлювати зв'язок «читач – текст – автор», зокрема поставити запитання авторці стосовно інформації, якої не вистачає для повного розуміння теми статті.

Педагогам слід звернути увагу на те, що ключові компетентності не формуються на певних уроках чи заняттях. Процес формування в учнів читацької грамотності безперервний і відбувається кожної хвилини взаємодії педагога з учнями. Читацька грамотність є предметом оцінювання PISA.

Окрім аналітичного звіту, який ознайомлює освітян м. Києва із загальними результатами дослідження по місту, 14 листопада 2017 року на сторінці закладу http://tests.monitoring.in.ua/school розміщено таку інформацію: результати виконання кожного завдання учнями конкретного навчального закладу, матрицю відповідей учнів.

Уся інформація, репрезентована в цьому звіті, спирається на результати, отримані під час проведення моніторингового дослідження 14 листопада 2017 року, наведені нижче у звіті інтерпретовані результати можна вважати репрезентативними, а висновки й узагальнення можуть стосуватися усієї сукупності учнів 10-х класів.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ м.КИЄВА

Сучасні виклики суспільства вимагають змін мети та призначення сучасної освіти. Знижується важливість і привабливість традиційної організації навчання. Лише передача знань від педагогів до учнів перестає бути основним завданням навчального процесу. Важливо викликати інтерес до навчальної теми, перетворювати аудиторію пасивних учнів на активних учасників заняття.

Інформаційно-комп'ютерні технології є одним із актуальних способів роботи педагога, що базуються на активній взаємодії учасників навчального процесу та дозволяють зробити його більш цікавим. Тому використання інформаційно-комп'ютерних технологій є надзвичайно важливим у загальноосвітніх навчальних закладах, адже завдяки їх застосуванню досягається висока результативність у засвоєнні матеріалу і формуванні вмінь, розвивається навчальна діяльність, формуються мотиви навчання, вміння співпрацювати. Проведення даного дослідження дасть змогу виявити особливості використання інформаційно-комп'ютерних технологій у практиці педагогів загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва.

На виконання наказу Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 20.01.2017 року № 6 КНП «ОСВІТНЯ АГЕНЦІЯ МІСТА КИЄВА» **25 січня 2017 року** було проведено соціологічне дослідження щодо з'ясування стану використання інформаційно-комп'ютерних технологій у загальноосвітніх навчальних закладах м. Києва.

ЗАВДАННЯ

1. Виявити поширеність інтерактивного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах м. Києва.
2. З'ясувати основні характеристики мультимедійного комплексу як форми організації навчання учнів.
3. Дослідити особливості використання учителями мультимедійного комплексу.
4. Виявити значення соціальних мереж у професійній діяльності педагогів.
5. З'ясувати особливості застосування «хмарних технологій» у навчальному процесі.

ВИСНОВКИ

Аналіз результатів дослідження дав змогу з'ясувати особливості використання інформаційно-комп'ютерних технологій у закладах освіти м. Києва.

Одним із результатів дослідження є виявлення специфіки використання інтерактивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах м. Києва.

Метод групової роботи та роботи в парах, мозковий штурм є найбільш поширеними методами, що використовують учителі у своїй практиці.

Найбільш ефективними методами, що сприяють кращому засвоєнню матеріалу, є мозковий штурм, метод групової роботи та ігрові технології.

Завдяки аналізу відповідей учителів було з'ясовано основні характеристики мультимедійного комплексу як форми організації навчання учнів.

Період, з якого варто застосовувати	• з 1-го класу
Предмети, на яких слід використовувати	• предмети природничо-математичного (біологія, географія, математика) спрямування
Частота використання	• доцільно поєднувати в однаковій мірі із традиційними методами навчання
Основні переваги методу	• краще засвоєння навчального матеріалу

Унаслідок аналізу результатів дослідження виявлено особливості використання учителями мультимедійного комплексу.

Частота використання	• Лише 3,6% педагогів взагалі не застосовують даний метод при проведенні уроків.
Основні причини невикористання	• Невелика кількість мультимедійних комплексів у школах. • Відсутність мультимедійних комплексів у навчальних кабінетах.
Основні засоби, що використовують педагоги	• Комп'ютер. • Презентації в програмі Power Point.
Основні цілі використання	• Ознайомлення з новим матеріалом. • Систематизація знань. • Формування мотивації учнів до навчання.
Труднощі використання	• Брак часу на методичну розробку уроку. • Несправності у роботі комплексу.

Завдяки проведенню даного дослідження було досліджено значення соціальних мереж у професійній діяльності педагогів.

- Більшість учителів є активними учасниками соціальних мереж (87%).
- Серед педагогів найбільш популярними є такі соціальні мережі, як фейсбук, контакт, вайбер.
- В основному учителі використовують соціальні мережі для їх професійних цілей – обміну педагогічним досвідом із своїми колегами та підвищення професійного розвитку.

Було з'ясовано особливість застосування «хмарних технологій» у навчальному процесі. У більшості загальноосвітніх навчальних закладах м. Києва запроваджені «хмарні технології».

- Лише 4,6% загальноосвітніх навчальних закладів не використовують «хмарні технології».
- У школах найчастіше застосовують електронну пошту (86,1%), систему дистанційного навчання (42,7%), онлайн-сервіси для навчального процесу.

ВИВЧЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»

Освітній проект Міністерства освіти і науки України «Нова українська школа» містить концептуальні засади щодо реформування освіти в Україні. Усі небайдужі громадяни України долучилися до суспільного обговорення нової стратегії розвитку освітньої галузі.

Виникла особлива необхідність з'ясувати ставлення вчителів і батьків учнів до нових підходів реформування системи навчання й виховання, адже якість нововведень в освіті та ефективність їх запровадження багато в чому визначається ґрунтовним аналізом цих змін усіма дотичними до освіти громадянами. Такий підхід виявить реальний стан готовності навчальних закладів до нововведень, а також зменшить вірогідність виникнення побічних ефектів у процесі модернізації освіти. Крім того, дане дослідження забезпечить можливість виявити певні неточності в освітньому проекті.

Такий стан речей актуалізує проблему вивчення думки вчителів і батьків учнів щодо нових підходів, розроблених у проекті «Нова українська школа».

Дослідження проводилося ОСВІТНЬОЮ АГЕНЦІЄЮ МІСТА КИЄВА **20-31.01.2017 року.** У рамках проведення соціологічного дослідження «Вивчення концепції «Нової української школи» обстеженню підлягали державні загальноосвітні навчальні заклади (ЗНЗ) (за винятком вечірніх шкіл, шкіл-інтернатів для дітей з особливими потребами). У зазначених ЗНЗ одиницями спостереження були вчителі і батьки учнів. У дослідженні брали участь 606 респондентів: 194 учителі та 412 батьків учнів.

ЗАВДАННЯ

1. Проаналізувати думку респондентів щодо нововведень у початковій школі.
2. Дослідити думку респондентів щодо ключових компетенцій учнів, що повинні бути сформованими у початковій школі.
3. З'ясувати участь батьків в організації навчально-виховного процесу.
4. Вивчити думку респондентів щодо можливих шляхів реформування у початковій школі.

.

ВИСНОВКИ

Аналіз результатів дослідження дав змогу з'ясувати стан готовності навчальних закладів до впровадження нового стандарту початкової освіти.

У цілому респонденти не підтримали більшість програмних положень, які зазначені в освітньому проекті «Нова українська школа».

Нововведення, що знайшли підтримку респондентів	Нововведення, що не знайшли підтримки респондентів
✓ Переведення тренувальних вправ на домашнє виконання ✓ Бальне оцінювання з 3-го класу ✓ Виконання педагогами нових ролей фасилітатора, тьютора, модератора	✓ Предметне навчання з 1-го класу ✓ Навчання за електронними підручниками ✓ Писати з учнями олівцями ✓ Дворічний адаптаційно-ігровий етап у початковій школі ✓ Скасування бального оцінювання в початковій школі

Статистичний аналіз надав змогу виокремити можливі шляхи реформування освіти:

- покращення фінансування навчальних закладів;
- оновлення навчальних програм;
- оновлення змісту підручників.

Завдяки проведенню даного дослідження було проранжовано ключові компетенції учнів для життя в початковій ланці освіти, які зазначені в освітньому проекті «Нова українська школа». Основними є:

- уміння читати і розуміти прочитане;
- уміння висловлювати власну думку;
- працювати в команді;
- творчість.

У результаті застосування факторного аналізу було виявлено основні функції батьків в організації навчально-виховного процесу.

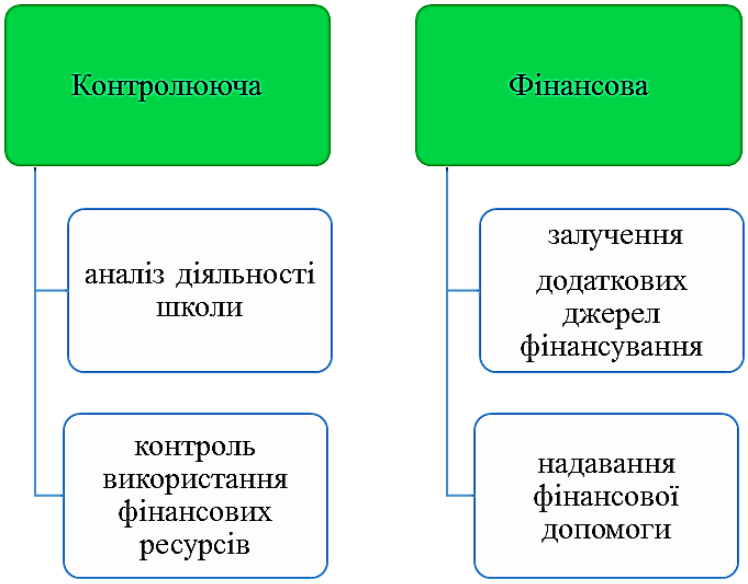

ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДОМАШНІХ ЗАВДАНЬ В ОСНОВНІЙ І СТАРШІЙ ШКОЛІ

Завданням сучасної загальноосвітньої школи є забезпечення умов для саморозвитку й самореалізації учнівської молоді. У проекті «Нова українська школа» наголошено, що учневі недостатньо дати лише знання, – важливо навчити самостійно долати життєві проблеми, вибирати шлях подальшого навчання відповідно до своїх інтересів і здібностей, уміти застосовувати знання в повсякденному житті. Реалізація цих завдань неможлива без формування в підростаючого покоління життєво необхідних якостей: самоконтролю, самостійності, відповідальності, організованості. Цьому сприяє раціональна організація навчальної діяльності, зокрема й домашньої навчальної роботи.

Систематичне виконання домашніх завдань стимулює в школярів пізнавальну активність, розвиток пізнавальних інтересів та творчих здібностей; привчає їх до рефлексії й самоаналізу, самостійної пошукової діяльності. Непродуктивна організація домашньої роботи може стати джерелом перевантаження учнів, втратою ними інтересу до навчальної діяльності. Тому вивчення питання організації домашньої навчальної роботи є наразі актуальним і потребує всебічного розгляду.

Дослідження проводилося ОСВІТНЬОЮ АГЕНЦІЄЮ МІСТА КИЄВА **19 квітня 2017 року**. У дослідженні брали участь представники 61 загальноосвітнього навчального закладу м. Києва. Загальна кількість респондентів становила 2501 чоловік, із них: 1159 учнів, 793 батьків учнів, 549 учителів закладів освіти.

Завдання дослідження:

1. З'ясувати умови організації домашньої роботи.
2. Вивчити думку учасників дослідження щодо доцільності домашніх завдань.
3. Дослідити обсяг, форми та характер домашніх завдань для учнів.
4. Виявити чинники, що впливають на ефективність виконання домашніх завдань.
5. З'ясувати умови ефективного виконання домашньої роботи.

ВИСНОВКИ

Домашні завдання в основній та старшій школі є необхідними. Особливо це стосується навчальних предметів, з яких складається ЗНО. Однак понад 50% батьків та учнів вважають, що в школі дають багато домашніх завдань. Недоліки щодо організації домашніх завдань в основній та старшій школі:

- задають у формі переписування вправ/розв'язування задач;
- задають переважно у кінці уроку;

- здебільшого учні отримують домашні завдання на вихідні, а також на канікулярні і святкові дні;
- часто учні самостійно опрацьовують теми, які вчитель не встиг пояснити на уроці;
- не є загальною практика використання індивідуального підходу при підборі домашніх завдань. Частіше диференціація застосовується з іноземної мови, історії, української мови та літератури;
- обсяг домашніх завдань з різних предметів не узгоджується;
- є випадки, коли вчителі використовували домашню роботу як дисциплінарний метод, з метою покарання.

Учні витрачають на виконання домашнього завдання більше часу, ніж передбачено нормами

кожен п'ятий учень 8-х класів

П'ятірка навчальних предметів, з яких найбільше задають домашніх завдань: з історії, алгебри, української і зарубіжної літератур, геометрії. Найдовше виконують домашні завдання з української літератури, зарубіжної літератури, історії, геометрії

Цікаво виконувати домашню роботу лише половині учням.

Виконання домашніх завдань не впливає на розвиток творчості учнів.

кожен двадцятий учень 10-х класів

Обсяг та складність домашнього завдання обмежує час для позашкільної діяльності учнів. Більшості учням доводилося виконувати домашню роботу в нічний час.

Понад 40% учнів списують домашні завдання в разі виникнення труднощів при їх виконанні.

Мережа Інтернет відіграє значну роль у підготовці домашньої роботи як для учнів початкової, так і для учнів основної та старшої школи.

Причини тривалого за часом виконання домашніх завдань

великий обсяг домашньої роботи

недостатня самоорганізація учнів

складність окремих тем

перевантаження змісту програм окремих навчальних предметів

Основні чинники, що сприятимуть успішному виконанню домашніх завдань:

- розвиток в учнів організованості (думка вчителів і батьків);
- зменшення обсягу домашніх завдань (думка учнів і батьків);
- розвантаження програм з навчальних предметів (думка вчителів і батьків);
- підвищення рівня знань із навчальних предметів (думка вчителів, батьків).

СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В СУСПІЛЬСТВІ

Протягом життя людина адаптується в суспільстві, у межах якого вона вибудовує власну життєдіяльність. У соціологічному контексті соціальна адаптація – це інтеграція людини в суспільство, її пристосування до сформованих у суспільстві норм, цінностей. Соціальна адаптація має багатофункціональний характер: по-перше, вона є необхідною умовою взаємодії людини з соціальним середовищем; по-друге, процес соціальної адаптації сприяє її самовдосконаленню; по-третє, адаптація є необхідним засобом оволодіння людиною будь-яким видом діяльності. Аналізуючи основні характеристики соціальної адаптації, приходимо до висновку, що це основна умова та механізм інтеграції людини в соціальну реальність.

Процес соціальної адаптації відіграє особливо важливу роль у житті молоді, адже саме в цей період формуються ціннісні орієнтації людини, її наміри та життєві установки. На старший шкільний вік припадає процес активного формування соціальної зрілості. Розвиваються такі якості особистості, як: цілеспрямованість, рішучість, наполегливість, самостійність, ініціативність. Тому соціальна адаптація стосовно раннього юнацького віку розглядається як складний процес засвоєння старшокласниками суспільних норм, цінностей, що спрямований на формування соціально активної особистості, вироблення власних життєвих поглядів, визначення місця та ролі в суспільстві, міжособистісних взаємин, особистої свободи, громадянської позиції тощо. Таке значення соціальної адаптації в житті молоді привертає особливу увагу й зумовлює актуальність вивчення механізмів керування цим процесом та чинників, що впливають на її ефективність.

На виконання наказу Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 29.03.2017 року № 270 ОСВІТНЬОЮ АГЕНЦІЄЮ МІСТА КИЄВА **19 квітня 2017** року було проведено соціологічне дослідження щодо виявлення особливостей соціальної адаптації учнів 10-х класів загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва.

ЗАВДАННЯ

1. З’ясувати емоційне самопочуття учнів.
2. Виявити самооцінку учнів щодо їхнього становища у суспільстві.
3. Виявити ціннісні орієнтації учнівської молоді.
4. З’ясувати особливості взаємодії учнів із різними соціальними групами.
5. З’ясувати рівень інтеграції учнів у шкільному середовищі.
6. Виявити задоволеність учнів їхнім становищем у групі однолітків.
7. Дослідити залученість учнів до різних видів діяльності.
8. Виявити ступінь самостійності молоді у вирішенні життєвих ситуацій.
9. Дослідити особливості формування життєвих планів сучасної молоді.

ВИСНОВКИ

Аналіз результатів дослідження дав змогу з’ясувати особливості соціальної адаптації учнів 10-х класів загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва у суспільстві. Було виявлено стан пристосованості учнівської молоді у шкільному та позашкільному середовищах.

Шкільне середовище

- Більшість учнів (76,4%) із задоволенням відвідують школу.
- Лише 9,9% респондентів вказують, що їм важко навчатися у школі.
- У цілому учнівська молодь задоволена стосунками з однокласниками (70,3%), учителями (64,4%), адміністарцією школи (67,5%).
- Більшість учнів почуває себе комфортно у спілкуванні зі своїми однокласниками. Проте 3,2% учнів 10-х класів вважають себе одними з гірших.

Позашкільне середовище

- Для проведення свого вільного часу учні переважно використовують діяльність, яка спрямована на їх саморозвиток: виконують домашні обов’язки (55,1%), відвідують курси, гуртки, секції (53,5%), займаються спортом (53%).
- Більшість учнівської молоді має позитивні стосунки з друзями, батьками.
- Серед учнів переважають особи, котрі задоволені комунікацією з батьками, друзями, однолітками.
- Учнівська молодь активно взаємодіє зі своїми однолітками.
- Більшість учнів (83,9%) практично ніколи та ніколи не зазнають приниження з боку своїх однолітків

Прояви дезадаптації учнів

- Прогулювання уроків (70%)
- Перешкоджання учителям у проведенні уроків (27,5%)

- Вживання тютюнових виробів (53,4%) та алкоголю (44,6%)
- Вживання токсичних наркотичних речовин (13,2%)

Іншим результатом дослідження є з'ясування ціннісних орієнтацій учнівської молоді. У результаті застосування факторного аналізу було виявлено, що серед осіб цієї вікової категорії переважають індивідуалістські цінності з орієнтацією на саморозвиток та самоствердження, адже більшість учнів 10-х класів:

розраховують виключно на свої знання, уміння та навички в досягненні успіху (91,9%)

проявляють ініціативу та самостійність при виконанні важливих завдань (52,8%)

активно будують плани на майбутнє. Проте 5% учнів 10-х класів не задумується над своїм майбутнім

Серед колективних цінностей особливо важливими для учнів 10-х класів є дотримання законів (83,8%), охорона та збереження довкілля (75%), повага до культури та традицій країни (69,1%), толерантне ставлення до представників інших національностей (67,3%).

Було проаналізовано емоційне самопочуття учнів як прояв їх соціальної адаптації в суспільстві. Більшість учнів задоволена своїм життям (78,2%), отже, успішно пристосована до життя в суспільстві. Застосовуючи математичні методи аналізу, зокрема регресійний аналіз, з'ясували основні фактори та ступінь важливості впливу кожного з них на задоволеність життям учнів 10-х класів. Найголовнішим чинником, що зумовлює емоційний стан учнів, є задоволеність стосунками з оточенням, насамперед з батьками.

Отже, у результаті дослідження було виявлено, що учнівська молодь у цілому адаптована в суспільстві, зокрема в шкільному (більшість респондентів має позивне ставлення до школи, гарні взаємини з однокласниками, учителями, адміністрацією школи, легко сприймають навчальний матеріал) та позашкільному середовищах (займаються саморозвитком у вільний час, позитивно оцінюють свої стосунки з соціальним оточенням). Крім того, було з'ясовано найголовніші чинники успішної адаптації учнів (задоволеність взаєминами із оточенням, успішність у школі, матеріальний стан родини, самооцінка учнів, стан здоров'я) та виокремлено основі прояви дезадаптації учнів у суспільстві (вживання алкоголю, тютюнових виробів, зривання уроків, прогулювання уроків тощо).

ЕКОЛОГІЧНА ГРАМОТНІСТЬ І ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

Упродовж останніх років істотно погіршився екологічний стан довкілля. Екологічні проблеми сягнули планетарного масштабу. Нині вирішити ці проблеми можливо за умови підвищення рівня екологічної культури населення. Починати цю роботу доцільно змалечку. Видатний український педагог В. Сухомлинський писав: «Школа майбутнього повинна найповніше використовувати для гармонійного розвитку людини все, що дає природа». Уже через це ми повинні берегти і поповнювати природні багатства, які маємо.

У Концепції «Нова українська школа» однією з учнівських ключових компетентностей є екологічна грамотність, тобто «уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини».

Нині у сфері екологічної освіти молоді існує ряд проблем: екологічно недоцільна поведінка, неусвідомлення особистої відповідальності за наслідки своїх дій у навколишньому середовищі, бездумне використання природних ресурсів.

Ще однією проблемою, яка пов'язана з екологічною грамотністю і потребує нагального вирішення, є збереження молоддю власного здоров'я. Статистичні дані свідчать, що з кожним роком зростає не тільки сезонна захворюваність серед учнівської молоді, але й кількість учнів з хронічними хворобами і хворобами, що потребують тривалого лікування.

Тому в сучасних умовах тотальної інформатизації суспільства, коли відбувається штучне відмежування людини від природи, украй необхідно зосередити увагу педагогів на поверненні молоді до першоджерел їхнього життя; формуванні небайдужого і свідомого ставлення до природних багатств і власного здоров'я; розвитку екологічної свідомісті.

Для створення об'єктивної картини щодо стану екологічної грамотності підростаючого покоління **17-19 жовтня 2017 року** ОСВІТНЬОЮ АГЕНЦІЄЮ МІСТА КИЄВА проведено дослідження ***«Екологічна грамотність і здоровий спосіб життя учнівської молоді».***

У дослідженні взяли участь учні 8-х і 10-х класів із 87 закладів загальної середньої освіти міста Києва у загальній кількості 2449 чоловік: 1351 учень 8-х класів, 1098 учнів 10-х класів.

У дослідженні порівнювали результати кількох досліджень, починаючи *з* 2011 року.

ЗАВДАННЯ

1. З'ясувати розуміння учнівською молоддю поняття екологічної культури.
2. Визначити, які екологічні проблеми найбільше турбують учнівську молодь.
3. Дослідити, наскільки усвідомлено школярі дотримуються екологічних правил і норм поведінки в природному середовищі.
4. З'ясувати, наскільки учні розуміють причини екологічних проблем і можливі шляхи їх усунення.
5. Виявити чинники, що впливають на ефективність здорового способу життя учнівської молоді.
6. З'ясувати умови формування екологічної грамотності, здорового способу життя та життєві пріоритети учнівської молоді.

ВИСНОВКИ

Цьогорічні восьмикласники й десятикласники не байдужі до екологічної ситуації, яка склалася в Україні, зокрема в місті Києві. Учнів турбують усі найбільш гострі екологічні проблеми. Частіше вони зважають на ті, з якими їм доводиться стикатися щодня: засміченість вулиць, забруднення повітря. Вони критично осмислюють причини погіршення екології і виокремлюють із них найбільш значиму: безвідповідальне ставлення людини до природи. Правильний погляд молоді на причини виникнення критичної ситуації в екологічній сфері визначив основний вектор усунення цих проблем – застосування радикальних і рішучих заходів до порушувачів балансу в природному середовищі. Так, більшість учнів пропонує штрафувати тих, хто забруднює довкілля. Натомість, на їхню думку, такий засіб впливу на свідомість громадян, як роз'яснення, недоцільний і малоефективний. Серед учнів практично немає тих, хто залишився байдужим до питань формування екологічної культури серед молоді. Цінним є те, що учні виявили ініціативу і надали під час дослідження безліч цікавих і креативних пропозицій щодо покращення екологічної ситуації в Києві.

Результати дослідження показали, що учні не тільки добре знаються на проблемах довкілля і шляхах їх ліквідації, але й усвідомлюють особисту відповідальності за збереження природи. Наприклад, 80% учнів уважають, що можуть упливати на вирішення екологічних проблем. Як свідомі громадяни, вони беруть участь у шкільних і міських природоохоронних заходах. Хоча, за

результатами дослідження, шкільні заходи на природоохоронну тематику не відзначаються різноманітністю.

Результати вирішення учнями завдання на екологічну тематику показали, що учні добре розуміють причинно-наслідковий зв'язок між втручанням людини в природу і техногенними катастрофами.

Невід'ємною складовою екологічної грамотності є збереження власного здоров'я. Опитування засвідчило, що для сучасних школярів здоров'я є великою цінністю і в рейтингу життєвих пріоритетів воно посідає перше місце, піднявшись над матеріальною забезпеченістю і саморозвитком. При цьому такий вибір здійснили однаково як восьмикласники, так і десятикласники. Однак у рейтингу цінностей на останніх сходинках з великим відривом від першого вибору опинилися не менш важливі чинники, від яких залежить здоров'я: повноцінне харчування і збереження природних ресурсів. Такий розподіл свідчить, що учні не до кінця розуміють взаємозв'язок між цими кластерами.

Порівняно з 2015 роком, серед цьогорічних восьмикласників і десятикласників зменшилась кількість учнів, які відчувають себе повністю здоровими. Натомість зріс відсоток учнів, які оцінюють стан свого здоров'я як «поганий» і «задовільний». Кілька років поспіль дослідження фіксують низький інтерес молоді до загартування організму і ранкової зарядки, хоча ефективність цих видів зміцнення здоров'я доведена роками. Майже не цікавляться учні й альтернативними способами зміцнення здоров'я, тобто простежується низька обізнаність щодо різних шляхів зміцнення і збереження здоров'я.

Як 2015-го, так і цього року учні виокремили три значущі фактори, що шкодять здоров'ю молоді: шкідливі звички, неякісне харчування, погана екологія. Натомість зменшилось значення впливу на здоров'я Інтернету. Проте це не свідчить, що учні стали менше просиджувати за комп'ютерами. Навпаки, показник з відвідування старшими підлітками інтернет-сторінок з роками зростає. Результати дослідження показали, що десятикласники перебувають за комп'ютером три години і більше, а це суперечить нормам, визначеним МОЗ України. Порівняно з 2011 роком, частка таких учнів зросла більше, ніж на 15%.

Резюмуючи зазначене вище, можемо стверджувати, що восьмикласники й десятикласники небайдуже й критично ставляться до питань природоохоронної діяльності, здатні знаходити раціональні, креативні рішення щодо збереження довкілля. Проте, щоб у старших підлітків не згасало бажання берегти природні ресурси, відповідально ставитися до навколишнього середовища, потрібні різнопланові, інформаційно і емоційно насичені шкільні заходи.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПРОГРЕС УЧНІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ І СТУПЕНЯ «ЛІКО-ШКОЛА»

Інструментарій для вимірювання індивідуального прогресу учнів 4 класу розроблено таким чином, щоб зафіксувати ресурсні (якісні) зміни розвитку мисленнєвої діяльності. Вимірювання індивідуального прогресу здійснено за допомогою тестів з трирівневим ступенем складності, а також психолого-педагогічних методик на визначення індивідуальних психічних особливостей учнів.

Трирівневі завдання вимірювали розвиток репродуктивного, або формального, продуктивного і творчого мислення.

Репродуктивне мислення забезпечує розв'язання задач завдяки вже відомим способам вирішення. Можливості такого мислення визначаються наявністю мінімуму знань. Незважаючи на це, репродуктивне мислення завжди передбачає певний рівень самостійності мислення.

У продуктивному мисленні найповніше виявляються інтелектуальні здібності особистості.

У творчому мисленні домінують оригінальність, семантична й образна гнучкість, що дозволяє бачити об'єкт під новим кутом зору та продукувати ідеї щодо невизначених ситуацій.

У будь-якій мисленнєвій діяльності в діалектичній єдності переплетені продуктивні і репродуктивні компоненти мислення. Однак з часом, залежно від особливостей навчання, починає превалювати якийсь із рівнів, частіше репродуктивний, як найменш ресурсно витратний. Це призводить до зменшення якісних і кількісних показників професійного й особистісного зростання.

На підставі аналізу зрізів знань трьох років виокремлено як по класах, так і по кожному учневі стан розвитку мисленнєвої діяльності в парадигмі трирівневих завдань, визначено показники лінійного прогресу учнів. Розроблено маршрутні листи з рекомендаціями щодо векторів розвитку учнів.

ВИСНОВКИ

Найвищий рівень навченості й динаміка успішності за роками з української мови (без завдань творчого рівня) в А класі; із творчим рівнем – у Б класі. В А класі найбільше учнів, які «взяли» продуктивний рівень. Порівняно з минулим роком, відбулося зниження результатів у Б і В класах. У Б класі знизилися показники з продуктивного рівня. У всіх класах

зріс відсоток учнів, які виконали завдання творчого рівня.

Найвищий рівень навченості з математики у Б і В класах. У Б класі спостерігається стабільна динаміка успішності. Найнижчий результат в А класі як у цілому з предмета, так і окремо з продуктивного рівня. Порівняно з минулим роком: в А і В класах знизилась успішність; у Б і В класах зріс відсоток виконаних завдань продуктивного рівня. Обнадійливим є збільшення кількості учнів в А і В класах, які «взяли» завдання творчого рівня. Це свідчить, що в цих класах розвивається в учнів інтерес до вирішення нестандартних завдань, які передбачають самостійність суджень.

З української мови «творчим» є Б клас, а з математики – В клас.

Індивідуальний прогрес з української мови найбільш очевидний в А класі, а з математики – у В класі. На діаграмах 19-20 наведено результати індивідуального прогресу учнів кожного класу.

Діаграма 19

Індивідуальний прогрес учнів 4-го класу з української мови

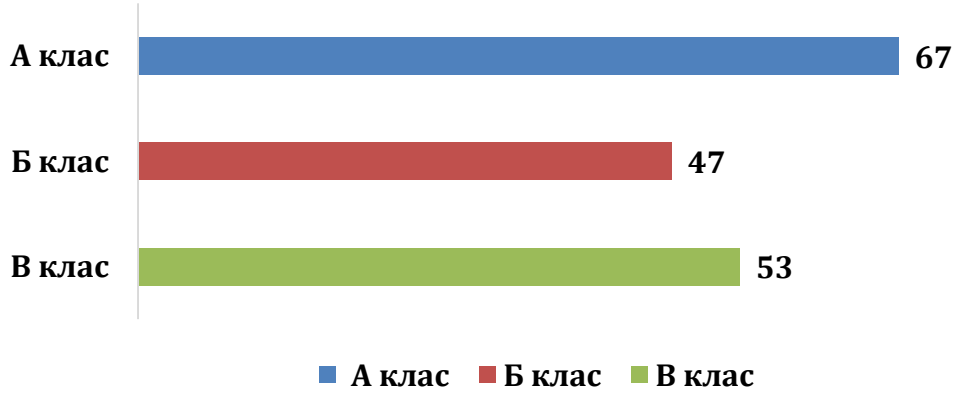

Діаграма 20

Індивідуальний прогрес учнів 4-го класу з математики

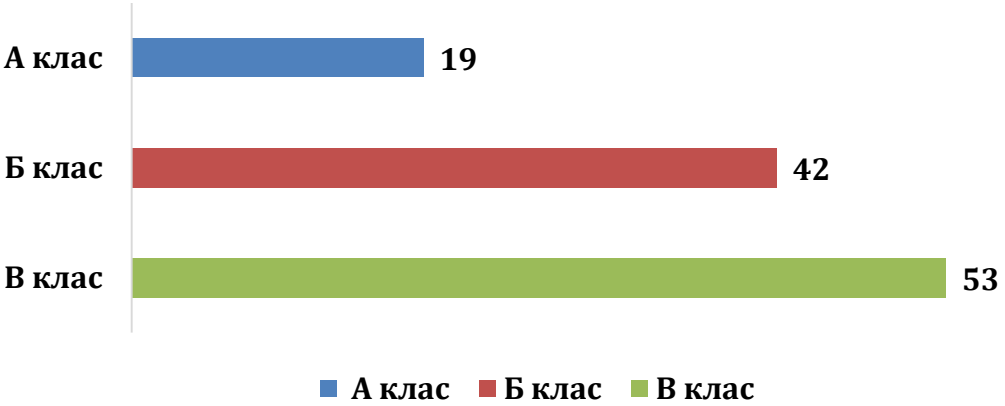

Порівняно з попереднім роком зменшився рівень ситуативної тривожності у всіх класах, хоча в третини учнів ще спостерігається. Найнижчий рівень ситуативної тривожності в А класі, найвищий – у В класі.

За оцінками класних керівників, найбільш працьовитим і організованим класом є А клас. Зазначимо, що класний керівник А класу найбільш «високо» оцінила можливості учнів свого класу. Так, в А класі половина учнів має літературні й інтелектуальні здібності. Разом із тим незалежна діагностика виявила більш скромний результат, однак це не остаточні підсумки.

За результатами дослідження, Б клас найбільш «здібний». Очевидно, одним із пояснень цього є те, що у класі найбільше допитливих учнів. Саме це позитивно впливає на розвиток здібностей.

Індивідуальний прогрес більш виражений з української мови, ніж з математики. Прогрес у знаннях і навичках з української мови найбільш помітний в А класі, а з математики – у В класі.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ, ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ Е-НАВЧАННЯ В ШКОЛІ

Соціологічне дослідження за результатами дослідно-експериментальної роботи ***«Організаційні, психолого-педагогічні умови впровадження елементів е-навчання в школі»*** проводилось на основі двох етапів (1.09.2016-01.06.2017 року).

Проект виконується відповідно до наказу Департаменту освіти і науки, молоді та спорту №757 від 13.09.2016 року «Про організацію дослідноекспериментальної роботи «Організаційні, психолого-педагогічні умови впровадження елементів е-навчання в школі» у загальноосвітніх навчальних закладах».

Науковий керівник проекту – Воротникова І.П., доцент кафедри методики природничо-математичної освіти та технологій, старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії експериментальної педагогіки та педагогічних інновацій Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук.

Соціологічне дослідження за результатами двох етапів дослідно-експериментальної роботи «Організаційні, психолого-педагогічні умови впровадження елементів е-навчання в школі» проводилося ОСВІТНЬОЮ АГЕНЦІЄЮ МІСТА **КИЄВА з 30 листопада по 5 грудня 2017 року**. У дослідженні взяли участь 13 закладів загальної середньої освіти міста Києва. Кількість респондентів становила 285 чоловік, із них: 53 учителі; 154 учні 6-х класів, 78 батьків.

ЗАВДАННЯ

1. Вивчити організаційні умови запровадження елементів е-навчання в закладах освіти.
2. Вивчити формування ІКТ-компетеності вчителів.
3. Дослідити психолого-педагогічні умови запровадження елементів е-навчання.
4. Дослідити ефективність упровадження елементів е-навчання в школі.

ВИСНОВКИ

На уроках з е-підручниками більшість учителів використовують навчальні презентації (84,9%) та тематичні відеоролики (60,4%). Відповідаючи на відкриту частину запитання, вчителі ще додали інтерактивні вправи. Кожен п'ятий учитель має напрацьовані, власні розробки для е-підручника.

На думку батьків (46,2%), найбільш доцільно переходити на електронні підручники в школі із 5-го класу.

У більшості учнів не виникають труднощі під час роботи з е-підручником, їм не потрібна допомога дорослих.

Переваги використання е-підручників, на думку вчителів, це

- зацікавленість учнів (79,2%),
- кількість ілюстративного матеріалу, що забезпечує практичну наочність навчання (67,9%);
- спрощення роботи зі змістом завдяки закладкам і можливості пошуку за сторінками (64,2%).

Батьки вважають, що запорукою ефективного використання е-підручника є мультимедійність (відео, аудіо, текст, графіка), відповідність за змістом паперовому аналогу та легкість у налаштуванні під користувача (колір, масштаб та ін.).

Основні недоліки роботи з е-підручниками, на думку вчителів:

- учні відволікаються, заходячи в інші програми (69,8%);
- не всі паперові підручники мають аналог (60,4%);
- немає можливості підготуватися із використанням конструкторів уроків удома (56,6%);
- немає єдиної бази навчально-методичних матеріалів (54,7%).

Відповідаючи на відкриту частину запитання, вчителі ще додали відсутність wi-fi.

Більшість учнів розібралася, як користуватись нетбуком (включати, обирати потрібний підручник). Нарікання учнів викликає те, що пристрій швидко розряджається (37,7%). Відповідаючи на відкриту частину запитання, учні додали, що при використанні нетбуків під час уроків зависають програми, не всі книжки завантажені, незручно шукати інформацію та не можна робити нотатки.

У більшості учнів ніякого особливого відчуття після виконання домашнього завдання за е-підручником не виникає.

Шестикласники використовують комп'ютер (чи інші гаджети) переважно для пошуку навчального матеріалу, підготовки домашньої роботи (відповіді 73,1% батьків; 63,6% учнів), ігор (60,3% та 44,2% відповідно), відпочинку (музика, відео) (59,0% та 55,2% відповідно), навчання (тренажери з математики, навчальні ігри тощо) (50,0% та 50,0% відповідно) та спілкування (соцмережі,

листування) (50,0% та 38,3% відповідно).

При спробі дізнатися, чи відомі батькам наслідки надмірного перебування за комп'ютером (чи іншим гаджетом), з'ясувалося, що вони недостатньо проінформовані з цього питання, й переважна більшість респондентів основною загрозою вважає можливість втрати відчуття часу (69,2%) та погіршення зору (60,3%). Майже половина знає про те, що може з'явитися головний біль (43,6%). Також 39,7% батьків зазначає можливість підвищеної роздратованості, агресії. Респонденти менш обізнані з такими проявами надмірного перебування за комп'ютером як: проблеми у спілкуванні (34,6%), порушення сну (32,1%), порушення з боку опорно-рухової системи (30,8%), відсутність апетиту (2,6%).

Тільки дещо більше третини батьків відмітили наявність проявів та ситуацій, які можуть бути першими ознаками формування комп'ютерної залежності. Зокрема це погіршення настрою, коли немає доступу до комп'ютера (39,7%); перебування за комп'ютером більше часу, ніж говорить батькам (34,6%); споживання їжі перед комп'ютером (32,1%); конфлікти з батьками через комп'ютер (26,9%)

РОЛЬ І МІСЦЕ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЖИТТІ СУЧАСНИХ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Знання іноземних мов в епоху стрімкої глобалізації та розвитку науково-технічного прогресу набуває все більшого значення. Тому вивчення іноземних мов є запорукою успіху кожної освіченої людини.

З кожним роком підвищується інтерес учнівської молоді до вивчення іноземних мов, адже це надає можливості отримати престижну професію, подорожувати за кордон, спілкуватися з іноземцями та переглядати контент в оригіналі.

Такий стан речей актуалізує вивчення механізмів опанування молоддю іноземних мов та чинників, що впливають на його ефективність.

На виконання наказу Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 11.12.2017 року № 1140 КНП «ОСВІТНЬОЮ АГЕНЦІЄЮ МІСТА КИЄВА» **29 грудня 2017 року** було проведено соціологічне дослідження щодо виявлення ролі і місця іноземних мов у житті сучасних старшокласників.

ЗАВДАННЯ

1. З’ясувати особливості організації вивчення іноземних мов у закладах загальної середньої освіти міста Києва.
2. З’ясувати оцінку респондентами стану вивчення іноземних мов у закладах загальної середньої освіти міста Києва.
3. Дослідити особливості вивчення старшокласниками іноземних мов у позакласний час.
4. З’ясувати оцінку респондентами власних результатів вивчення іноземних мов.
5. Виявити ставлення старшокласників до ролі іноземних мов у суспільстві.

Особливості вивчення іноземних мов у закладах середньої освіти

Для ***93,6%*** учнів англійська мова – перша іноземна мова

46,3% респондентів вивчають одну іноземну мову

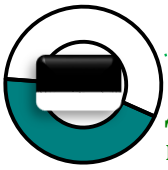

Для ***44,5%*** учнів німецька мова – друга іноземна

49,7% респондентів вивчають дві іноземні

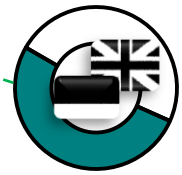

7 із 10 респондентів задоволені викладанням іноземних мов

72,4% подобається підручник

75,4% збільшити кількість вправ на говоріння

85,6% обсяг домашніх завдань оптимальний

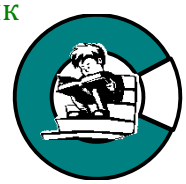

37% збільшити кількість годин на вивчення

19% складно виконувати домашні завдання

35% підвищити рівень викладання

Особливості вивчення іноземних мов у позаурочний час

Половина старшокласників *працює з репетиторами*

П'ята частина старшокласників *не використовує іноземні мови в побуті*

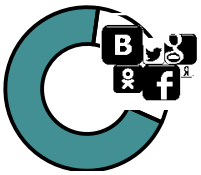

70,5% спілкуються іноземними мовами в соціальних мережах

30,8% спілкуються іноземними мовами з друзями

7,8% спілкуються іноземними мовами з батьками

Труднощі у вивченні іноземних мов

Перша іноземна мова

24,8%

Друга іноземна мова

47,9%

Труднощі з граматикою

62,7%

34,5%

Труднощі з говорінням

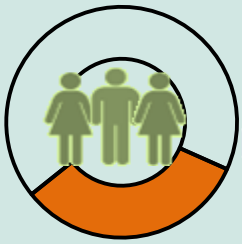

32,6%

22,6%

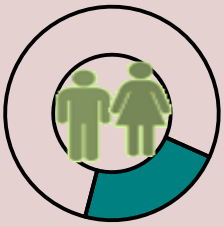

Оцінка учнями власних результатів вивчення іноземних мов

Рівень знань – достатній

44.6%

Прагнуть покращити свої знання *97.7%*

Рівень знань – середній *41.5%*

Прагнуть покращити свої знання *80%*

Роль іноземних мов у житті старшокласників

92,8%

іноземні мови важливі для учнів у майбутньому

94,4%

Учні вивчають іноземні мови насамперед для:

поїздки за кордон *87,1%*

отримання престижної професії *85,5%*

73,6% розвитку інтелекту

ЩО НЕ ТАК З БАТЬКІВСЬКИМИ ЗБОРАМИ?

З метою реалізації педагогіки партнерства за концепцією «Нової української школи» розробляється проект обговорення «Збільшення ефективності комунікації шкіл з батьками». Метою даного проекту є впровадження сучасних методів, технік, способів комунікації школи з батьками. Однією з форм комунікації є батьківські збори як спосіб співпраці педагогічного колективу з батьками. На замовлення Департаменту освіти і науки, молоді та спорту **з 2 листопада по 19 листопада 2017 року** було проведено дослідження «Що не так з батьківськими зборами?» для того, щоб з'ясувати модель ефективної організації батьківських зборів.

ЗАВДАННЯ

1. З'ясувати думку учасників навчально-виховного процесу щодо ефективної організації батьківських зборів.
2. Проаналізувати стан організації батьківських зборів у столичних закладах освіти.
3. Виявити проблеми, які виникають під час проведення батьківських зборів.
4. З'ясувати пропозиції учасників навчально-виховного процесу щодо покращення організації батьківських зборів.

ВИСНОВКИ

Отже, дослідження «Що не так з батьківськими зборами?» проходило у два етапи:

✓ глибинні інтерв'ю з учасниками освітнього процесу насамперед для виявлення найбільш ефективних форм організації батьківських зборів;

✓ Case-study з метою з'ясування передового досвіду проведення батьківських зборів у столичних закладах освіти.

Узагальнюючи результати глибинних інтерв'ю, можемо зробити висновок, що батьківські збори є важливим способом забезпечення співпраці між усіма учасниками освітнього процесу. Вони необхідні для вирішення питань щодо організації освітнього процесу, зокрема обговорення підсумків успішності учнів, навчальних планів, створення рекомендацій для покращення ефективності навчання, інформування батьків щодо змін в освітньому процесі. Проте організація батьківських зборів у закладах освіти міста Києва відбувається на незадовільному рівні. Нецікава форма проведення зборів, зокрема тоталітарний виклад інформації, монолог учителя, неможливість

батьків долучатися до обговорення важливих питань; неготовність учителів до використання нових форматів – основні проблеми в організації батьківських зборів. Тому для покращення ефективності батьківських зборів потрібно оновлювати формат їх проведення. А саме:

✓ проводити батьківські класні збори у неформальній обстановці;

✓ активніше використовувати індивідуальні консультації педагогів із батьками, спілкування в соціальних мережах, круглі столи, тренінги, онлайн-вебінари, онлайн-конференції;

✓ створювати батьківські ініціативні групи із залученням найактивніших батьків;

✓ проводити батьківські дні;

✓ педагогам необхідно попередньо визначати тему, мету та перелік питань, які потрібно обговорити з батьками;

✓ застосовувати при необхідності ілюстративний матеріал (таблиці, схеми, відео- та фотопрезентації);

✓ перед проведенням зборів батькам слід міркувати над запитаннями, відповіді на які вони хочуть отримати від педагогів;

✓ варто індивідуально вирішувати питання приватного характеру, фінансові питання, конфліктні ситуації, індивідуально обговорювати кожного учня, його поведінку, успішність;

✓ педагогам слід відвідувати тренінги та інші освітні заходи для підвищення рівня їх кваліфікації;

✓ учителі повинні орієнтуватися на передовий міжнародний та вітчизняний досвід проведення батьківських зборів.

Унаслідок аналізу результатів дослідження, реалізованого методом кейс-стаді, з'ясовано, що педагоги міста Києва намагаються оновлювати формат проведення батьківських зборів:

✓ переважно проводять зустрічі з батьками у неформальній обстановці;

✓ найчастіше проводять індивідуальні бесіди з батьками;

✓ використовують різні інтерактивні методи: онлайн-вебінари, круглі столи, тренінги, методи мікрофону та акваріуму, психологічні тренінги;

✓ залучають спеціалістів (психологів, юристів) для проведення тренінгів, майстер-класів;

✓ застосовують мультимедійний комплекс для демонстрації презентацій, створених у програмі Power Point; схем, діаграм;

✓ використовують роздатковий матеріал з метою кращого розуміння питань, що виносяться на обговорення.

БАТЬКІВСЬКІ ЗБОРИ:
НОВИЙ ЧИ ТРАДИЦІЙНИЙ ФОРМАТ

КНП «ОСВІТНЯ АГЕНЦІЯ МІСТА КИЄВА» **05.11.2017 – 08.11.2017 року** було проведено соціологічне дослідження щодо з'ясування моделі ефективної організації батьківських зборів. Нижче наведено основі результати дослідження.

ДУМКА БАТЬКІВ

ПРОПОЗИЦІЇ
ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ РОБОТИ БАТЬКІВСЬКИХ ЗБОРІВ

окреме спілкування з батьками
попереднє обговорення у соц. мережах
online не зручний час
діаграми успішності учнів
запис зборів
ВІДМІНИТИ
викликати різних батьків
жодних батьківських комітетів
влаштовують присутність всіх батьків
відкритий доступ інформації
скоротити
спілкування із вчителями - предметниками

ДУМКА БАТЬКІВ

РЕЗУЛЬТАТИВНИЙ
ФОРМАТ ПРОВЕДЕННЯ
БАТЬКІВСЬКИХ ЗБОРІВ

оголошувати питання попередньо
обговорення тільки навчання
viber
круглий стіл не офіційний
вся інформація на сайті
по справі
тренінги
особисті зустрічі
раз на рік
конференції
круглий стіл
online
майстер класи
традиційний
не потрібні

СТАН ХАРЧУВАННЯ
В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ м.КИЄВА

КНП «ОСВІТНЯ АГЕНЦІЯ МІСТА КИЄВА» 19 грудня 2017 року було проведено соціологічне дослідження щодо з'ясування стану харчування в закладах освіти міста Києва. Нижче наведено основі результати дослідження.

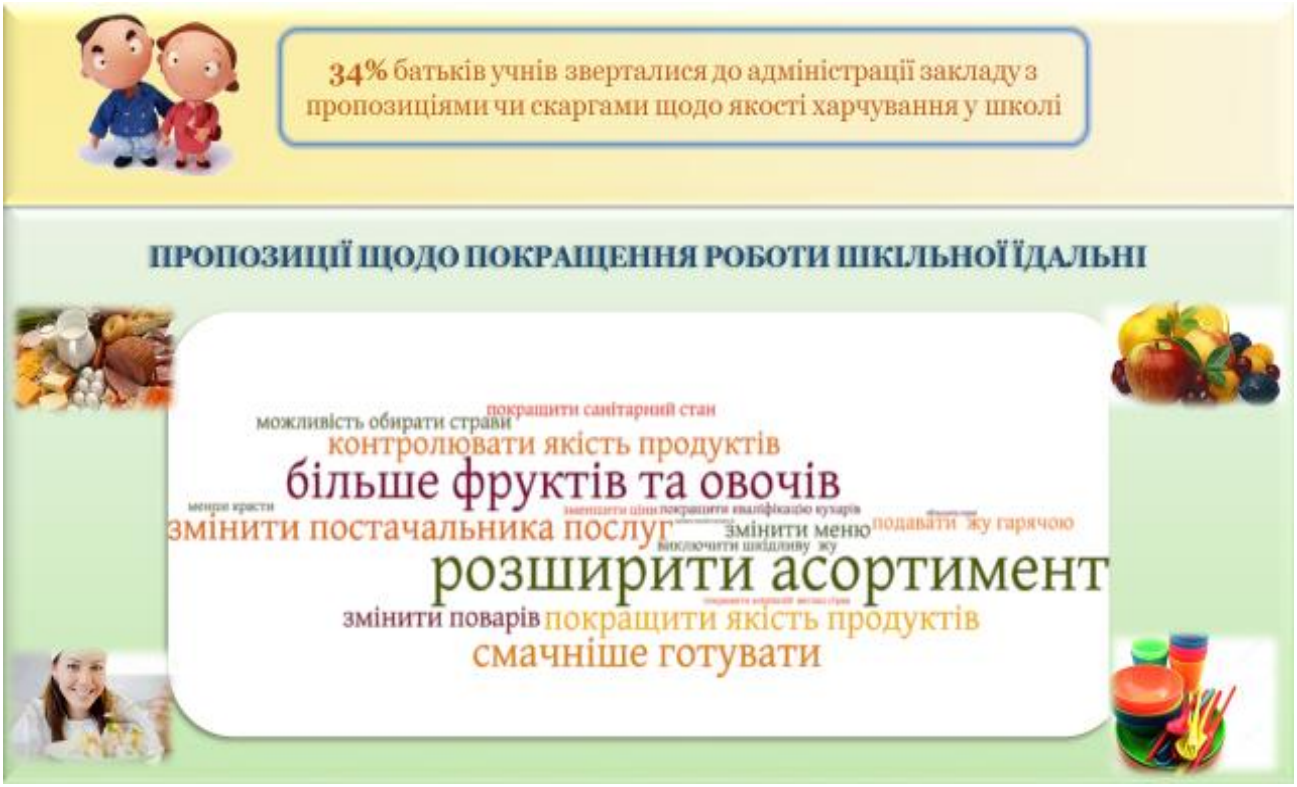
34% батьків учнів зверталися до адміністрації закладу з пропозиціями чи скаргами щодо якості харчування у школі
ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ РОБОТИ ШКІЛЬНОЇ ЇДАЛЬНІ
покращити санітарний стан
можливість обирати страви
контролювати якість продуктів
більше фруктів та овочів
змінити постачальника послуг
змінити меню
подавати їжу гарячою
розширити асортимент
змінити поварів
покращити якість продуктів
смачніше готувати

Висновки
Оцінка меню шкільної їдальні/буфета
Подобається їжа в їдальні – 29%;
надають перевагу пиріжкам, здобі – 48%;
вважають гаряче харчування смачним – 34%;
задоволені розміром порцій – 68%
Оцінка роботи шкільної їдальні/буфета
НЕ ЗАДОВОЛЕНІ: асортиментом, якістю продуктів, санітарним станом
Пропозиції щодо покращення роботи шкільної їдальні
34% батьків учнів зверталися з пропозиціями чи скаргами щодо якості харчування у школі;
ПРОНОНУЮТЬ: смачніше готувати, більше фруктів та овочів у меню, урізноманітнити меню
Організація роботи шкільної їдальні
НЕ ХАРЧУЮТЬСЯ в шкільній їдальні – 14% учнів;
ПРИЧИНИ ВІДМОВИ: несмачна їжа, неякісні продукти

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ м.КИЄВА

На виконання наказу Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 03.11.2017 року № 1051 КНП «ОСВІТНЯ АГЕНЦІЯ МІСТА КИЄВА» **20 листопада 2017 року** проведено дослідження щодо вивчення демографічної ситуації в закладах дошкільної освіти міста Києва.

ЗАВДАННЯ

1. Проаналізувати стан демографічної ситуації у закладах дошкільної освіти міста Києва.
2. Визначити фактори впливу на демографічну ситуацію в київських родинах дошкільників.
3. Вивчити думку учасників дослідження щодо необхідності організації в дитячому садочку груп сімейного типу та короткотривалого дня.
4. Вивчити думку учасників дослідження щодо організації роботи системи електронного запису до дитячого садочка.

Нижче наведено основі результати дослідження.

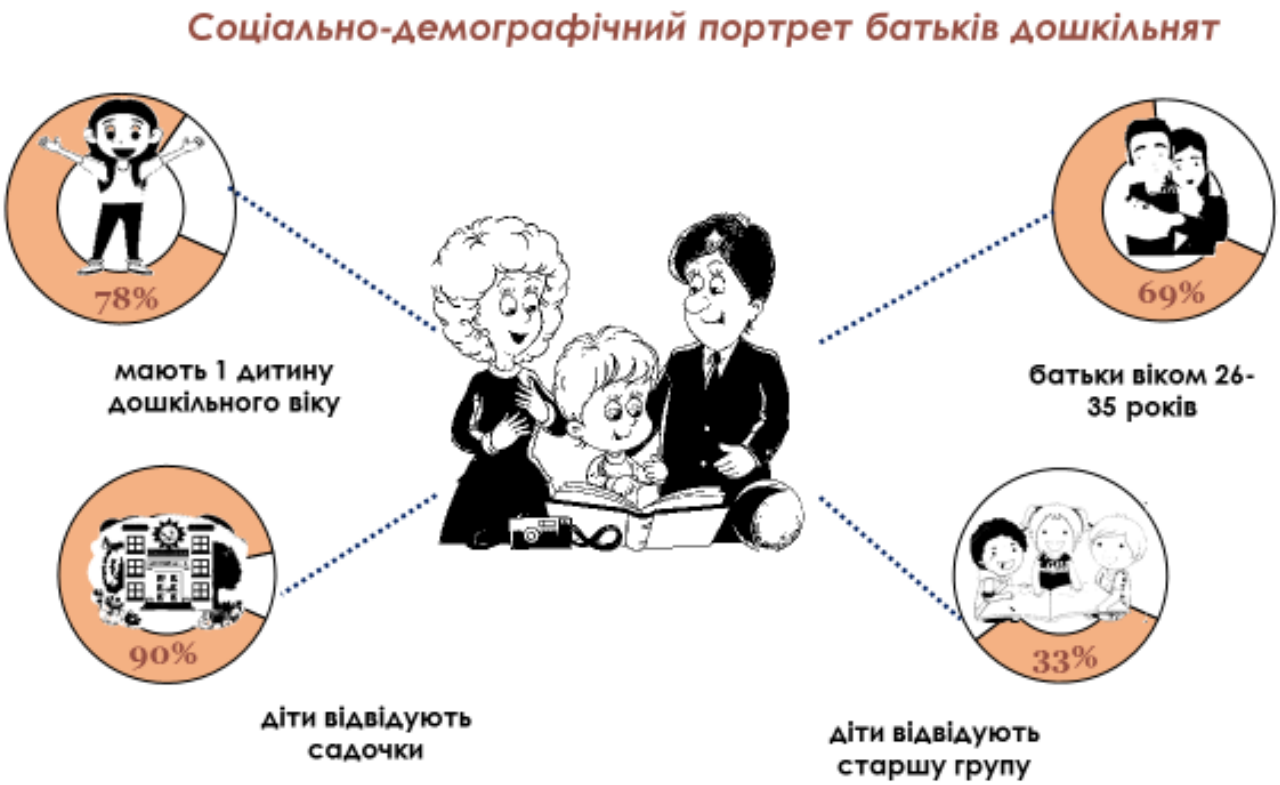

Планування сім'ї

Бажана кількість дітей у сім'ї

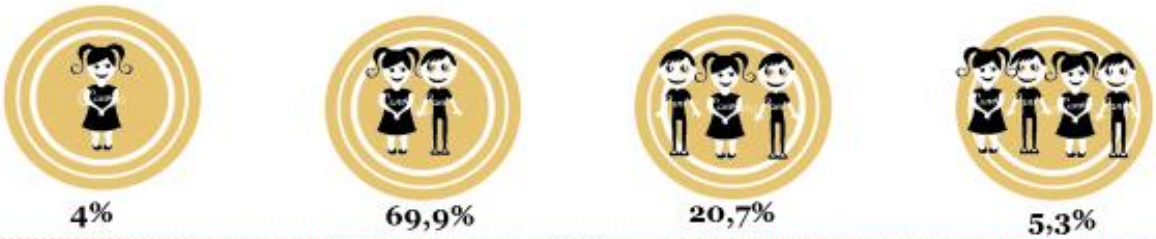

Фактори, які впливають на кількість дітей у сім'ї

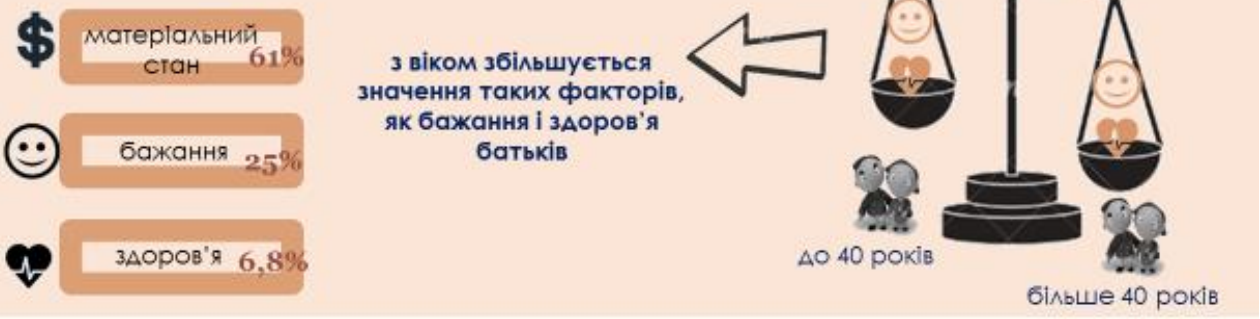

Відвідування дитячих садочків

Вік, з якого потрібно, на думку батьків, віддавати дітей до дитячого садочка

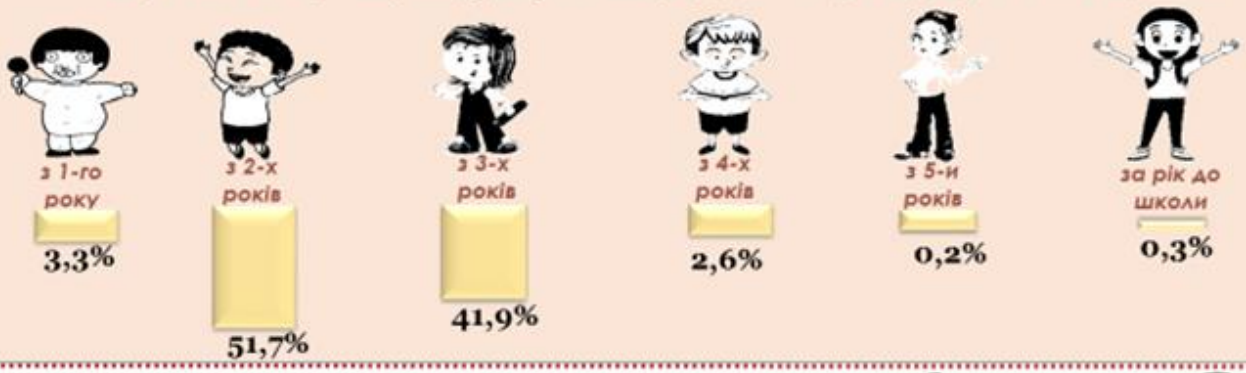

Кількість дітей у родині, що відвідують дитячі садочки
89,6%
9,7%
0,4%
0,3%
Групи дитячого садочка, які відвідують діти
20%
старша
середня
25%
33%
молодша
ясельна
22%

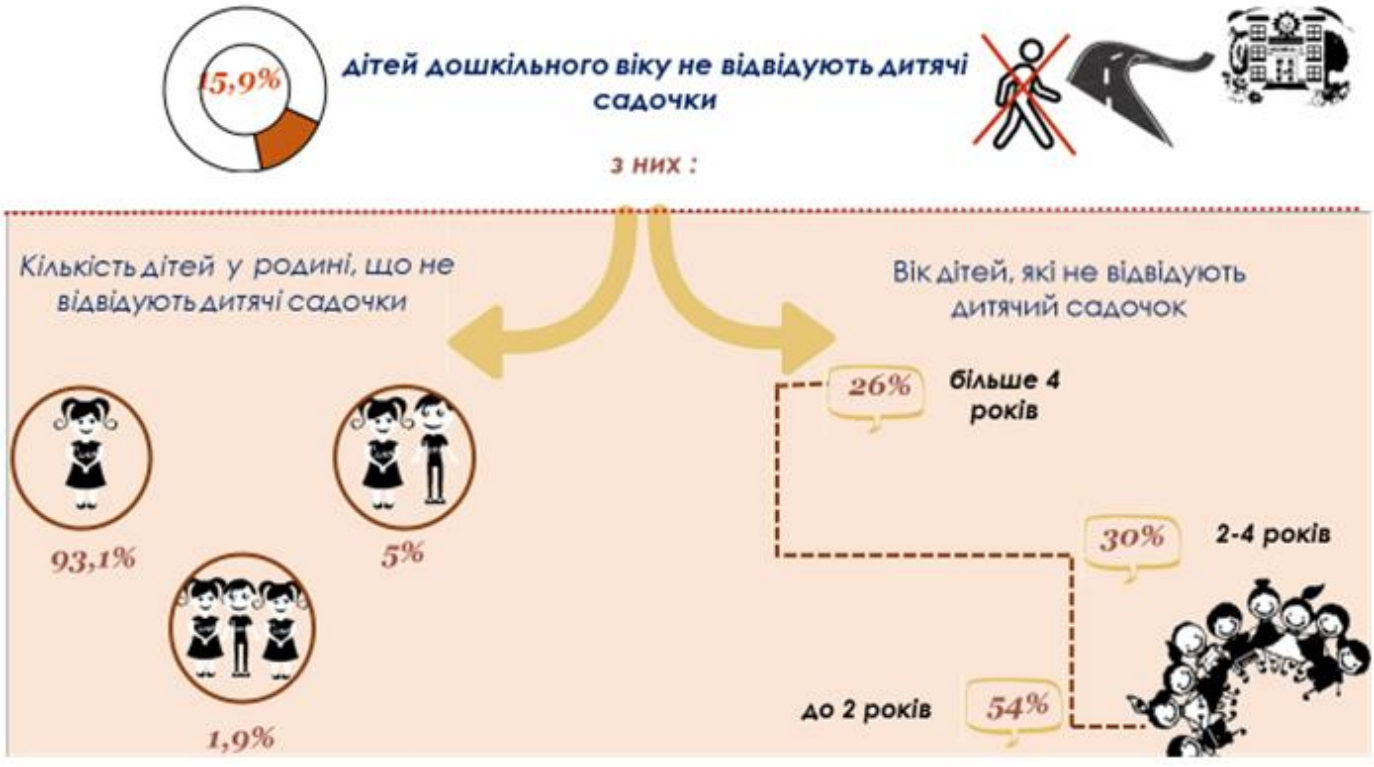
15,9%
дітей дошкільного віку не відвідують дитячі садочки
З них :
Кількість дітей у родині, що не відвідують дитячі садочки
93,1%
5%
1,9%
Вік дітей, які не відвідують дитячий садочок
26%
більше 4 років
30%
2-4 років
до 2 років
54%

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ЗАПИСУ ДІТЕЙ У ДИТЯЧИЙ САДОЧОК

дітей потрапили у дитячий садочок завдяки системі електронної черги

Джерела інформації щодо електронного запису до дитячого садочка

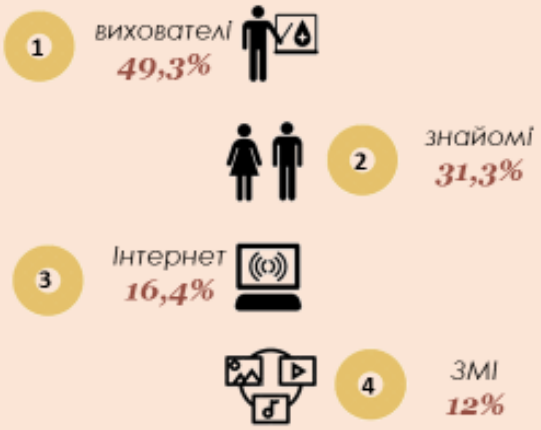

Вік дітей під час реєстації в дитячий садочок

ВІДКРИТІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ м. КИЄВА

Сучасна школа – освітня система, що має власну структуру, статут, контингент учнів і вчителів, територію обслуговування, є інформаційно відкритою щодо фінансового забезпечення, якості надання освітніх послуг, привабливою для освітніх аналітиків та експертів, для конкурентноспроможних педагогів.

Моніторинг умов функціонування освітньої системи і результатів освітнього процесу представлено на електронному ресурсі «Освітня карта Києва». Вона створена для батьків, які обирають школу своїм дітям, учителів, які бажають проаналізувати результати незалежного оцінювання, активістів, які опікуються питаннями освіти, усіх киян, які хочуть бути обізнаними про рівень освітніх послуг. Скориставшись сервісом, кожен охочий у режимі онлайн, крім розташування на карті, зможе знайти вичерпну статистичну інформацію про усі заклади освіти: школи, дошкільні, позашкільні, спортивні, професійно-технічні.

Отож, якщо у вас виникають питання щодо освітнього процесу міста Києва, запрошуємо здійснити віртуальну екскурсію столицею.

До ваших послуг − Освітня карта Києва, своєрідний електронний паспорт закладів освіти https://osvita-map.monitoring.in.ua/ .

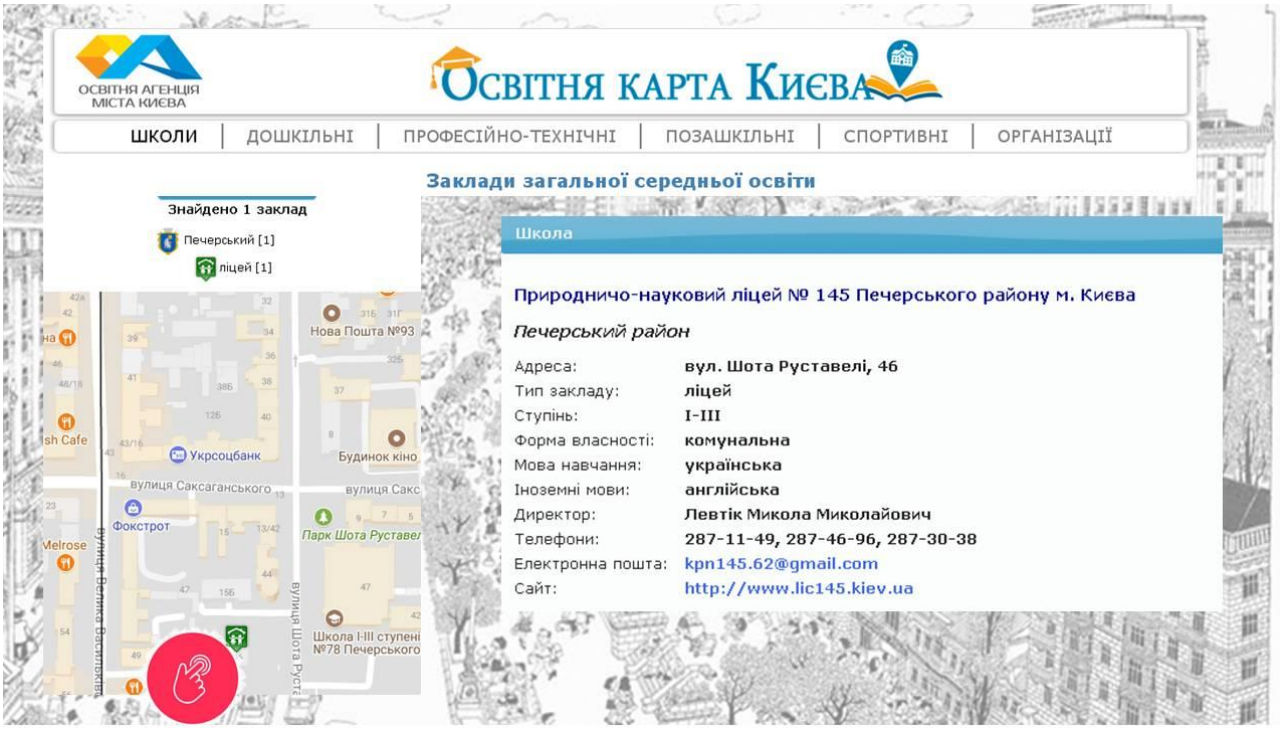

Спочатку ми бачимо такі відомості, як: адреса закладу освіти, відомості про його тип, ступінь, форму власності, мову навчання та перелік іноземних мов, які вивчають учні, прізвище, ім'я, по батькові керівника закладу, контактні дані та посилання на сайт закладу. Далі вашій увазі ресурс сформує 7 окремих розділів із основними числовими показниками.

Ознайомившись із електронним паспортом закладу освіти, можемо дізнатися про все: потужність і наповнюваність, кількість дітей (учнів, вихованців), кількісний склад колективу, кількість класних приміщень, стан комп'ютерного забезпечення, розмір території закладу, загальну площу всіх приміщень, рік побудови, рік останнього капітального ремонту, які види ремонтних робіт було виконано за три роки та скільки коштів було виділених на ці потреби.

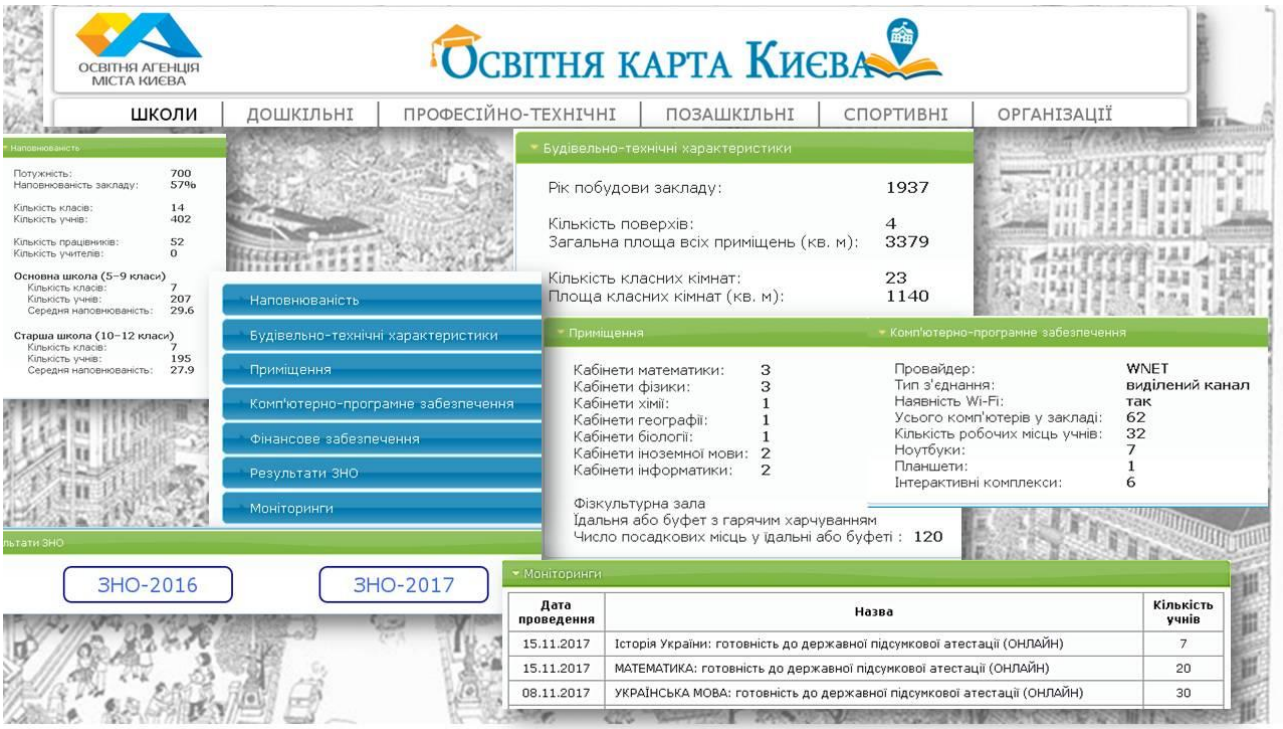

Окремої уваги заслуговує «Фінансове забезпечення». Це стало актуальним з огляду на частину 3 статті 30 Закону України «Про освіту». Розділ розбито за напрямами: «Обсяг затверджених видатків»; «Загальний фонд», «Спеціальний фонд» (бюджет розвитку та власні надходження), а також «Поточні видатки». Зокрема, кожен киянин за активним посиланням «Перелік товарно-матеріальних цінностей, закуплених за кошти Київської міської державної адміністрації в листопаді-грудні 2016 року, в 2017 році» може побачити, що придбано за міські кошти для кожного закладу

індивідуально, пересвідчитися, чи не спонсорують батьки те, на що місто вже й так виділило кошти з їхніх податків.

Якісна освіта вважається сьогодні міжнародною спільнотою однією з важливих умов успішного розвитку будь-якої країни, чинником, що визначає її економічний розвиток, конкурентноспроможність і самостійність. Якість освіти визначається на основі державних стандартів освіти та оцінки громадськістю освітніх послуг. Тому електронні паспорти шкіл доповнено розділами: «Результати ЗНО» та «Моніторинги». Саме з них тепер можна не тільки дізнатися про результати ЗНО 2016, 2017 рр. випускників конкретної школи, а й побачити в яких незалежних моніторингових досліджень брали участь учні.

Завдяки зручним інструментам статистичного аналізу та простій візуалізації кожний користувач зможе переглянути рейтинги шкіл на основі результатів зовнішнього незалежного оцінювання з урахуванням трьох предметів. Зауважимо, незалежний освітній аудит дає можливість спостерігати за динамікою зростання чи зниження якості знань учнів школи з тих чи тих предметів, створює позитивне поле для об'єктивності в оцінюванні вчителями і батьками, сприяє мотивації учнів до зосередженої підготовки до державної підсумкової атестації. Цьому сприяє система онлайн-тестування, яка дозволяє оперативно визначити результати і сформувати необхідні статистичні показники, виявити прогалини у знаннях, а вчителеві вжити заходів щодо подолання цих проблем.

Це далеко не повний перелік показників, за якими батьки обирають заклад, куди віддати дитину, однак є достатньо інформаційно ємний щодо якості освітніх послуг, бюджету та ресурсного забезпечення закладів, рівня комфорту у закладі освіти й навколо нього.

На сьогодні на сайті сервісу системи освітньої статистики м. Києва представлено інформацію про 488 закладів загальної середньої освіти, 576 закладів дошкільної освіти, 26 закладів професійно-технічної освіти, 42 позашкільні заклади і 96 спортивних шкіл.

Досконалості немає меж. Маємо надію, що «Освітня карта Києва» допоможе вам у виваженому виборі за актуальною інформацією, дозволить порівняти вагомі для вас показники навчального закладу і визначити пріоритети.

УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА

РОЗПОДІЛ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИПУСКНИКІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ м. Києва

14592 випускники 364 ЗНЗ

СЕРЕДНІЙ БАЛ

Україна	147,58
м.Київ	157,26
м. Львів	164,15
м. Рівне	161,31
м. Івано-Франківськ	161,17
м. Луцьк	160,42

НАБРАЛИ БІЛЬШЕ 190 БАЛІВ, %

РОЗПОДІЛ ЗА ШКАЛОЮ 100-200 БАЛІВ

ІСТОРІЯ УКРАЇНА

РОЗПОДІЛ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИПУСКНИКІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ м. Києва

9409 випускників 338 ЗНЗ

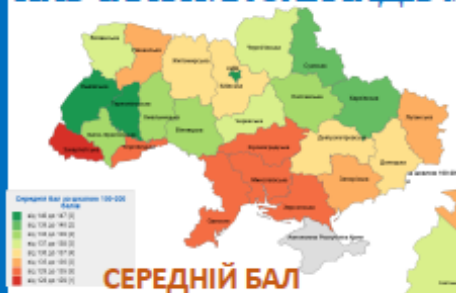

СЕРЕДНІЙ БАЛ

Україна	137,78
м.Київ	146,54
м. Львів	152,01
м. Луцьк	148,26
м. Рівне	147,99
м. Івано-Франківськ	147,51

НАБРАЛИ БІЛЬШЕ 190 БАЛІВ, %

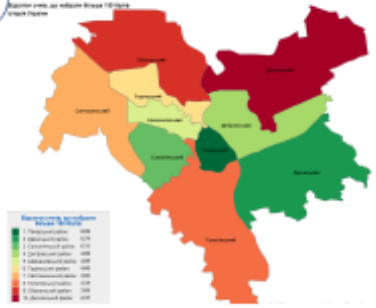

РОЗПОДІЛ ЗА ШКАЛОЮ 100-200 БАЛІВ

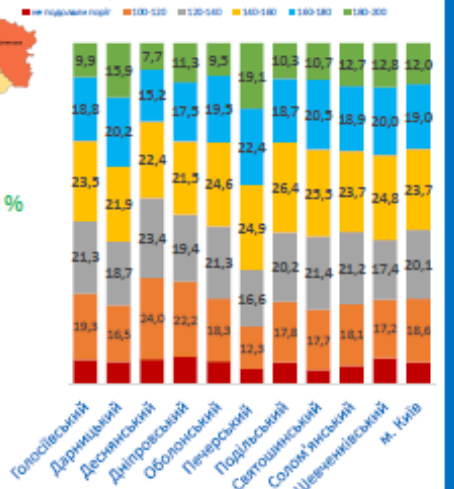

Середній бал за шкалою 100-200 балів

ЗНЗ ДПА % учнів, які мають високий і достатній рівень навчальних досягнень

	Українська мова і література	Історія України	Математика	Фізика	Хімія	Біологія	Географія	Англійська мова
Голосіївський район	5 157.96	8 145.05	2 160.14	1 160.75	5 150.92	4 150.42	6 147.92	4 157.94
Дарницький район	2 159.55	2 149.58	6 156.39	5 145.37	2 156.74	3 152.92	2 152.50	3 158.72
Деснянський район	10 152.52	10 140.80	10 148.84	10 137.71	8 149.24	10 141.15	8 147.33	10 148.87
Дніпровський район	7 156.48	9 144.78	3 159.70	4 151.44	6 149.65	7 148.27	10 145.06	7 154.50
Оболонський район	9 155.16	7 145.08	8 152.86	9 141.62	9 146.53	9 146.59	7 147.64	8 152.15
Печерський район	1 160.79	1 154.01	4 158.43	2 157.95	1 163.83	1 160.10	1 152.85	1 159.92
Подільський район	4 158.90	6 146.27	7 154.97	6 144.35	10 144.95	5 148.97	9 145.23	5 157.04
Святошинський район	8 155.99	5 146.46	9 151.74	8 142.35	7 149.50	6 148.44	5 148.46	9 151.93
Солом'янський район	6 157.34	4 146.73	1 162.35	3 154.64	4 153.11	8 147.38	3 152.29	6 156.32
Шевченківський район	3 159.18	3 148.17	5 156.58	7 143.95	3 153.48	2 154.46	4 150.88	2 159.45

	Українська мова і література	Історія України	Математика
Голосіївський район	6 76.16	7 55.60	4 75.89
Дарницький район	4 78.44	3 58.89	7 72.24
Деснянський район	10 69.37	10 46.73	10 61.37
Дніпровський район	9 73.98	9 50.97	3 76.33
Оболонський район	7 75.51	8 52.88	8 67.78
Печерський район	1 81.33	1 68.30	2 77.94
Подільський район	2 80.52	4 58.87	6 72.40
Святошинський район	8 75.00	6 55.85	9 65.42
Солом'янський район	5 77.08	5 58.61	1 79.76
Шевченківський район	3 80.28	2 59.55	5 74.09

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ

УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА

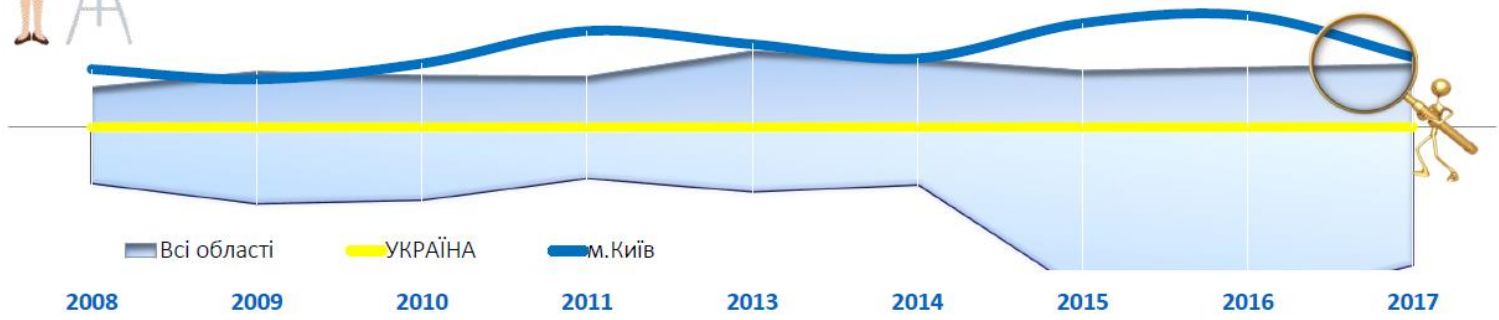

КИЇВ СЕРЕД ОБЛАСНИХ ЦЕНТРІВ

2016

4 місце

Львів (165,73)
Тернопіль (163,10)
Рівне (161,78)
Київ (161,72)

СЕРЕДНІЙ БАЛ
148,61

ВИКОНАЛИ 75% ЗАВДАНЬ

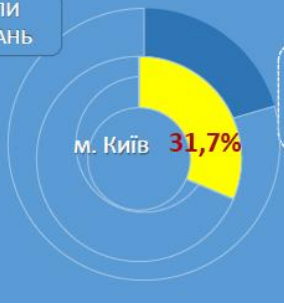

2017

СЕРЕДНІЙ БАЛ
147,58

9 місце

Львів (164,15)
Рівне (161,31)
Івано-Франківськ (161,17)
Луцьк (160,42)
Тернопіль (160,14)
Суми (159,64)
Житомир (158,88)
Вінниця (158,13)
Київ (157,26)

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

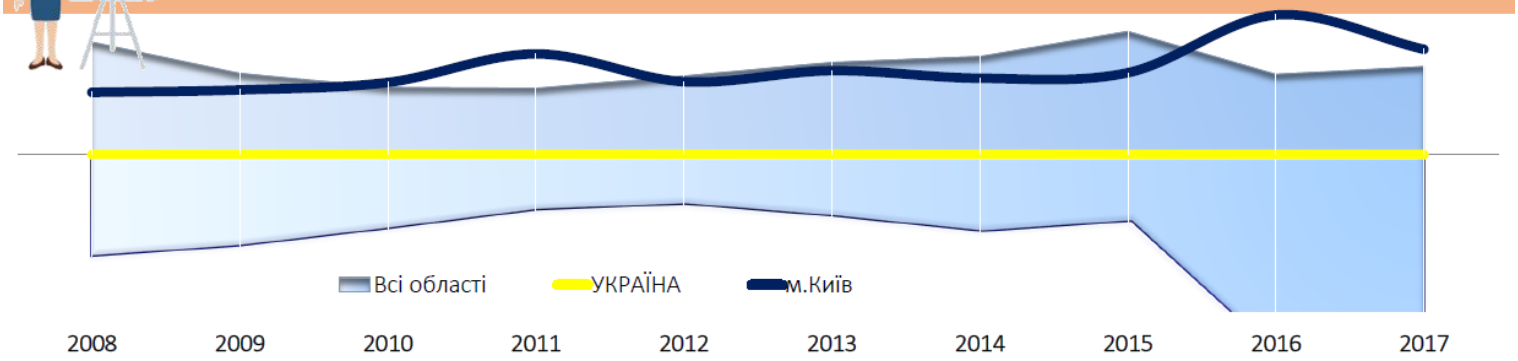

КИЇВ СЕРЕД ОБЛАСНИХ ЦЕНТРІВ

2016

7 місце

Львів (152,04)
Тернопіль (150,01)
Рівне (148,89)
Вінниця (148,36)
Івано-Франківськ (148,32)
Полтава (148,00)
Київ (147,18)

СЕРЕДНІЙ БАЛ
137,74

ВИКОНАЛИ 75% ЗАВДАНЬ

6,38%

6,83%

12,44%

12,95%

2017

СЕРЕДНІЙ БАЛ
137,78

7 місце

Львів (152,01)
Луцьк (148,26)
Тернопіль (148,23)
Рівне (147,99)
Івано-Франківськ (147,51)
Вінниця (146,72)
Київ (146,54)

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ

МАТЕМАТИКА

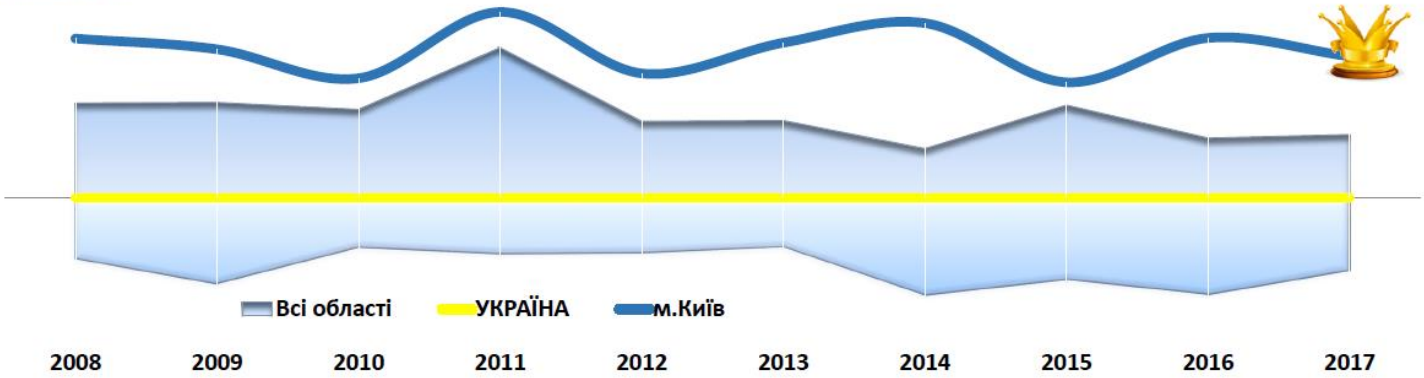

ВИКОНАЛИ 75% ЗАВДАНЬ

2016

4,44%

3 місце

13,54%

2017

23,13%

1 місце

9,81%

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ

ФІЗИКА

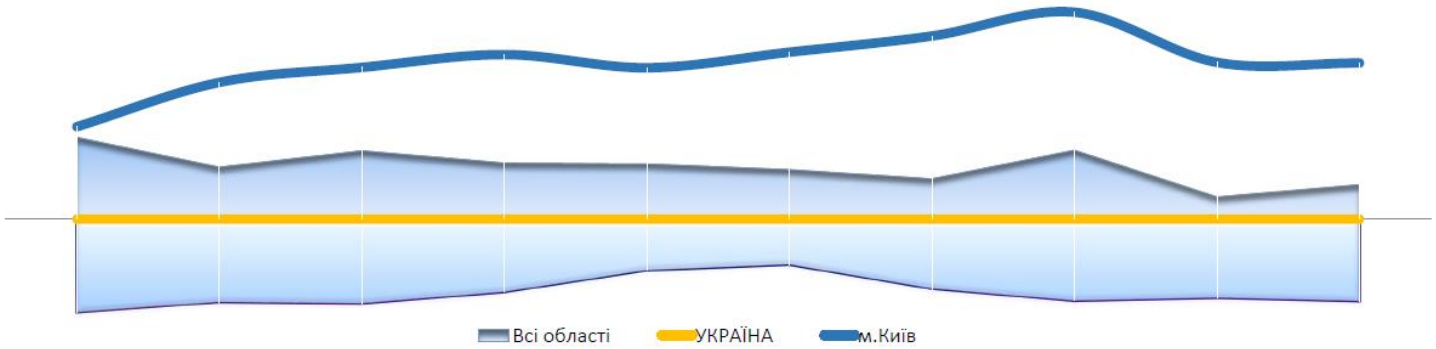

ВИКОНАЛИ 75% ЗАВДАНЬ

2016

4,98%

15,89%

2017

12,66%

4,68%

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ

ХІМІЯ

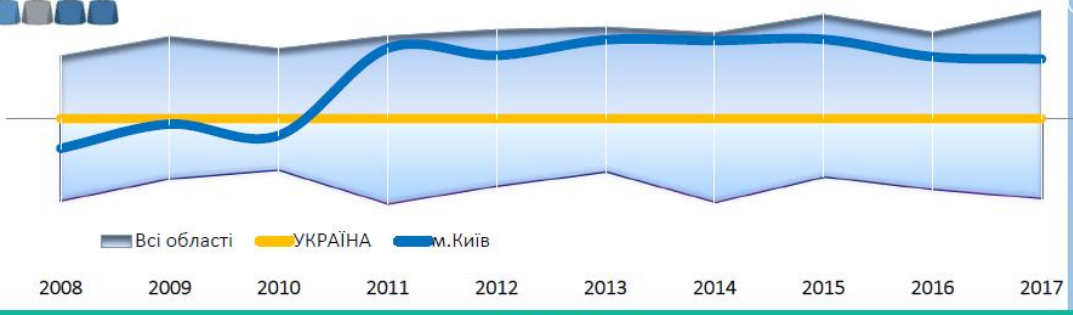

ВИКОНАЛИ 75% ЗАВДАНЬ

2017	2016
22,59%	19,12%
16 місце	12 місце

КИЇВ СЕРЕД ОБЛАСНИХ ЦЕНТРІВ

БІОЛОГІЯ

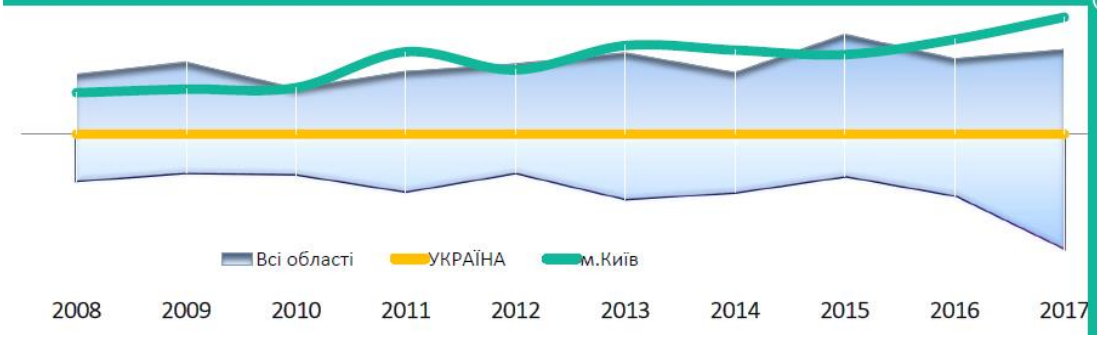

ВИКОНАЛИ 75% ЗАВДАНЬ

2017	2016
19,00%	24,46%
3 місце	6 місце

КИЇВ СЕРЕД ОБЛАСНИХ ЦЕНТРІВ

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ

АНГЛІЙСЬКА МОВА

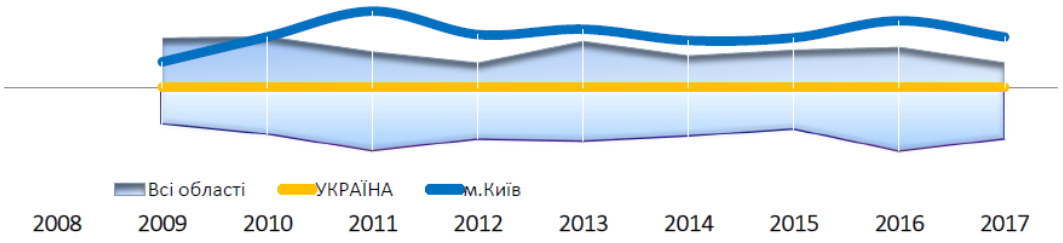

ВИКОНАЛИ 75% ЗАВДАНЬ

2017	2016
32,73%	24,08%
4 місце	3 місце

КИЇВ СЕРЕД ОБЛАСНИХ ЦЕНТРІВ

ГЕОГРАФІЯ

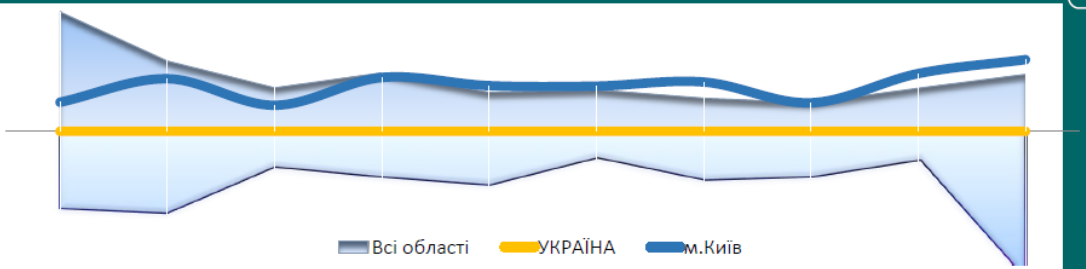

ВИКОНАЛИ 75% ЗАВДАНЬ

2017	2016
15,92%	13,5%
2 місце	4 місце

КИЇВ СЕРЕД ОБЛАСНИХ ЦЕНТРІВ

ОСВІТНЯ АГЕНЦІЯ МІСТА КИЄВА

СТАТИСТИКА ЗНО-2017 ЗНО-2016

ГОЛОВНА ДІАГРАМИ КАРТИ РЕЗУЛЬТАТИ РЕЙТИНГИ РЕЙТИНГИ

Рейтинг дозволяє оцінити можливість вступу випускника певного закладу до ВНЗ. Умовами вступу передбачено подання результатів з трьох предметів.

КІЛЬКІСТЬ УЧНІВ, ЯКІ НАБРАЛИ З БУДЬ-ЯКИХ ТРЬОХ ПРЕДМЕТІВ НЕ МЕНШЕ ЗА

https://zno-2017.monitoring.in.ua/rating_kiev/

https://zno-2016.monitoring.in.ua/rating_kiev/

ОСВІТНЯ АГЕНЦІЯ МІСТА КИЄВА

СТАТИСТИКА ЗНО-2017

ГОЛОВНА ДІАГРАМИ КАРТИ РЕЗУЛЬТАТИ РЕЙТИНГИ

СЕРЕДНІЙ БАЛ ЗА ШКАЛОЮ 100 – 200

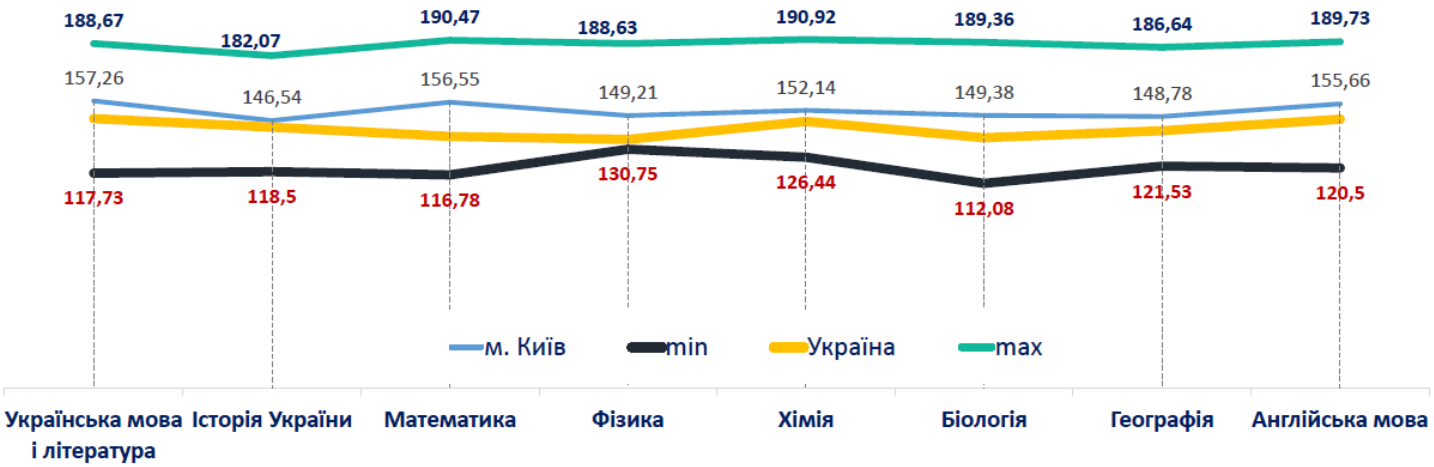

ОСВІТНЯ АГЕНЦІЯ МІСТА КИЄВА

AMERICAN COUNCILS

ДОБРОЧЕСНІСТЬ У НАВЧАННІ

Ставлення десятикласників до

СПИСУВАННЯ ПІД ЧАС КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

МОЖНА РІДКО, ЗАЛЕЖНО ВІД ВИКЛАДАЧА ТА СИТУАЦІЇ

НЕПРИПУСТИМО

З Інтернету

37%

53%

В інших учнів

44%

44%

45%

15%

З власних конспектів

ШПАРГАЛКИ ПІД ЧАС КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

НЕПРИПУСТИМО

25%

53%

можна рідко, залежно від викладача та ситуації

ЗАВАНТАЖЕННЯ ГОТОВИХ РОБІТ З ІНТЕРНЕТУ

63%

компіляція кількох рефератів

37%

готові реферати

26%

есе, творчі роботи

ВИКОНАННЯ ДОМАШНІХ ЗАВДАНЬ З ГДЗ

59%

ПОЧАТКОВА ШКОЛА

НОВА ШКОЛА

ОСВІТНЯ АГЕНЦІЯ МІСТА КИЄВА

РЕСПОНДЕНТИ

- Переважно особи середнього віку – 41-50 років (33%)
- Педагогічний стаж - понад 20 років (55,5%)
- Здебільшого жінки (99%)

- Переважно особи віком – 31-40 років (65%)
- Здебільшого жінки (80,1%)

Топ освітніх нововведень, підтриманих учителями

Виконання тренувальних вправ вдома

91,2%

Скасування бального оцінювання з творчих предметів

85, 1%

Виконання учителями ролей: фасилітатора, тьютора

80, 9%

Підтримка освітніх нововведень учителями різного віку

	До 30 років	30-40 років	41-50 років	51-60 років
виконання тренувальних вправ вдома	✗	✓	✓	✓
писати олівцями у початковій школі	✓	✗	✗	✗
предметне навчання з 3-4-х класів	✓	✗	✗	✗
навчання за електронними підручниками	✓	✗	✓	✓
скасування бального оцінювання з творчих предметів	✓	✓	✓	✓
бальне оцінювання, починаючи з 3-го класу	✓	✓	✓	✓
виконання педагогами ролей: фасилітатора, тьютора, модератора	✓	✓	✓	✓

Топ освітніх нововведень, підтриманих батьками

- 59, 7% — бальне оцінювання з 3-го класу
- 39,8% — скасування бального оцінювання у початковій школі
- 38,1% — навчання за електронними підручниками

ПЛАНОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

ЗНЗ 56	ЗНЗ 50	ЗНЗ 10	ЗАКЛАДИ ОСВІТИ 70	ЗНЗ 19	ЗНЗ 22
1 306	960	152	1634	299	693
СШ 37	СШ 28	СШ 33		СШ 19	СШ 22
1 025	572	569		280	459
ГІМНАЗІЇ ЛІЦЕЇ 30	ГІМНАЗІЇ ЛІЦЕЇ 3	ГІМНАЗІЇ ЛІЦЕЇ 28		ГІМНАЗІЇ ЛІЦЕЇ 13	ГІМНАЗІЇ ЛІЦЕЇ 17
1 021	81	636		209	361

Атестація

За наказом **департаменту** освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу київської міської ради (київської міської державної адміністрації)

Гімназія «Столиця»

- Англійська мова — 29 учнів
- 55 учнів — Українська мова
- Математика — 20 учнів

ТОВ «Креативна міжнародна школа»

- 14 учнів — Математика
- Англійська мова — 9 учнів
- 23 учні — Українська мова

ТОВ ЦЕНТР ОСВІТИ «ОПТІМА»

- 56 учнів — Українська мова
- Математика — 21 учень
- 30 учнів — Історія України

ТОВ «Печерська міжнародна школа»

- Українська мова — 6 учнів
- 2 учні — Історія України
- Англійська мова — 2 учні

За угодою з **Голосіївською** районною у місті Києві державної адміністрації

Ліцей «Голосіївський» №241

- 23 учні — Історія України
- Географія — 18 учнів
- 42 учні — Математики

Спеціалізована школа № 220

- Німецька мова — 17 учнів
- 17 учнів — Англійська мова

Приватні дослідження

Новопечерська школа

Українська мова 32 учні

Математика 32 учні

ЕКОНАД

Українська мова 52 учні

Українська література 89 учнів

Математика 48 учнів

Історія України 23 учні

Європейський колегіум

Українська мова 127 учнів

Українська література 16 учнів

Математика 65 учнів

Правознавство 14 учнів

Історія України 12 учнів